

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDÅN

UR
INNEHÅLLET:

KVINNAN AV I GÅR.
Anna Lenah Elgström
skärskådar hennes problem.

ÄR NI GENTLEMAN,
HR. DOCENT?
av Alma Söderhjelm

EN TAVLA
PÅ NATIONALMUSEUM
Skolflickor
om den moderna konsten

EN KUNGLIG
FÖRSÄLJERSKA

Kronprinsessan LOUISE
i sitt stånd på Bikupans
basar.

K R Ö N I K A

OM BL. A. PER ALBIN HANSSON OCH STOCKHOLMS BLODBLAD I NY BELYSNING

MÅLET MOT PER ALBIN HANSSON ger verkligen en stackars människa något att tänka på.

En herre lurar på en annan i akt och mening att överfalla honom, men klappar i iver och hastigheten till orätt person. Därefter lurar han ännu en gång på den från början avsedde herrn och lyckas denna gång klappa rätt. Varpå han springande avlägsnar sig. Varpå den förfördelade herrn rusar efter våldsmannen och slår till honom. Varpå den från början överfallne herrn åtalas! För att ha utövat större våld än nöden krävde.

Om en buse överfaller mina barn och jag — av rättmätig harm förlänad större krafter än jag annars har — slår denna buse gul och blå, så är det jag som åker in!

Det sägs att svensken har en talang att tyst och stilla svälja översitteri och förolämpningar. Undra på det, vi förs ju inte ge igen! Vi få nöja oss med att knyta näven i byxfickan. Inte därför att vi äro fysiskt fega, men ho vill bli åtalad och kanske åka i fängelse?

Det är känt och bevittnat, att Stockholms gator inte äro vidare trevliga nattetid. Damer av skilda utseende och åldrar intyga samstämmigt, att de, vid sentida promenad i den sköna staden, känna sig ungefär som en harpalt i djungeln: rädda, jagade, omgivna av fiender på alla sidor.

Undra på det, när alla sluskar veta, att de inte riskera något (om inte eventuellt en polis är i närheten), och alla gentlemän veta att de göra klokast i att ställa sig döva och blinda med risk att annars, på grund av sin chevalereskhet, bli inblandade i en polissak, och instämda, eventuellt inbure, därför att de »brukat större våld än nöden kräver».

Nej, blir man slagen, herr Per Albin Hanson, bör man stilla torka blodet av sig och med älsklig fridsröst uppmana våldsvärkaren att sig besinna och bättra. (Går sådant med stater, så går det förstås med individer.) Och blir någon dam med ord och handling förfördelad av en slusk, så skall hennes manliga sällskap säga: stå här ett tag Marie-Louise, mens jag söker reda på en polis. Ty så är, icke djungeln, men Sveriges Rikes lag.

För vem av oss, som varken äro tungviktare eller filmhjältar, har den kallblodighet som fordras för att i överfallets ögonblick precis veta vad »nöden kräver»? Vem av oss har sinnesnärvaro nog, att ropa hands up och med den revolver, ingen av oss har, tvinga skurken att med händerna sträckta mot skyn, marschera i väg till närmaste poliskonstapel? (Alltid minst i kilometers promenad.)

Nej, det är inte underligt att vi föredra att svälja förolämpningar mot oss själva och »inte lägga oss i», vad som drabbar andra, framför att, ovana som vi äro vid slagsmål, kanske råka slå till en liten lymmel för hårt och sedan få med stora rubriker i tidningarna, böter och kanske fängelse sona vårt mannamod.

Därför, morske män och kvinnor, betänken eder väl och handla, om en slyngel överfaller er, snarare som Per Albin lär, än som han lever.

Nu unnar man inte ungdomen minsta fjäder att skyla sig med! Ja, jag menar inte bokstavligt; det vore mycket mindre upprörande, om man toge av dem den sista lilla klädningstrasan och den lilla nätta kavajen, än att, som nu beröva dem den sista lilla hyggliga karaktärsegenskapen.

Att ungdomen är självisk och cynisk och sedeslös och fördärvad och krass och ohövisk och streberaktig och oromantisk och full av vanvördnad och en karikatyr på forna tiders förtjusande ungdom, det visste vi förut. Men nu är den inte ens arbetsam! Dess arbetsamhet var ju annars det sista lilla halmstrået, den hade att klamra sig fast vid på Lasternas svallande hav. Nu tar dom bort också det! (Jag menar förstås inte det hemska havet, utan arbetsamhetens lilla halmstrå.)

Ty en skådespelare av äldre, mycket fin årgång, har i en intervju vittnat och sagt att »nu för tiden har man ingen aning om, vad det vill säga att viga sitt liv åt konsten. Man tror man får äta mat var dag, god mat och mycket mat». Annat var det förr i världen, då arbetade man sig fram, lärde sig krypa innan man kunde gå.

Det är remarkabelt detta! Förr i världen, då kampen för tillvaron var mycket mindre hård, då fick man ligga i och arbeta på ett sätt som nutidens ungdom, som står mitt i en tioudubbelt hård värld, icke har en aning om! Förr i världen, då man hade gott om tid — tänkom på de klassiska överläggarna vid våra universitet — och gott om platser, då låg ungdomen i som små röda rävar och vego sitt romantiska liv åt konsten, nu har man inte en aning om vad sånt vill säga, nu vill man bara äta mat var dag, god mat, och mycket mat.

Är detta den moderna ungdomens enda önskan, så måste jag säga att den låtit sig komma till världen vid en ytterst olämplig tidpunkt. En tidpunkt av arbetslöshet, av fordran på duglighet och arbetseffektivitet och inte minst en tidpunkt, då god mat och mycket mat är satt på avskrivning. (Jämför matsedeln förr och nu, så till fest som till vardags. Och hör alla

gamla herrars klagan över den nya tidens brist på matintelligens jämfört med den gamla goda tiden.)

En sund själ i en sund kropp, heter det. Var så god, alla ungdomens belackare, och jämför en ung man eller kvinna av i dag och gångna tiders cafésittande, punchdrickande, med kulmage bekajade, i jägerylle svepta unga män och bleksiktiga, stillsittande i fiskbensliv och falsk blygsel tvångssörda kvinnor! Och säg se'n, med handen på hjärtat, att ungdomen av i går är bättre än den av i dag!

För resten är det ett jobb med all denna lärdomen. Hur ha vi inte pluggat i oss om denna rysliga Kristian Tyrann, som blodbadade halva Stockholm! Läst och läst om det i Odhners historia. Och fått bakläxa på det, och kanske underbetyg. Och äntligen lärt oss det.

Och så kommer här en herre, en professor Weibull, och förklarar helt lugnt att allt det där var fel! Kristian, stackare, var en vek och beskedlig karl, som inte ville göra en mask för när, det var de svenska herrarna, som av avundsjuka och inbördes hämndlystnad, ställde till med trevligheten. Blodbadet var en inrikespolitisk historia.

Det borde man ju kunna förstått. Vi ha inte vansläktats från den tiden.

Därför ville jag föreslå, att man i stället för svensk historia läste Sundbärgs »Svenska folklynnnet», så kunde man utan vidare räkna ut hur allting skett. Och kommer att ske. Till evig tid. Amen.

Man har grävt fram Henrik Ibsens studentbetyg. Det var, som var att vänta, ganska dåligt. Underkänt i grekiska och latin och matematik, och, naturligtvis, ett slätt godkänd i modersmålet. Det var säkert på darrande ben, som stackars Henrik gick upp i examen och det var säkert många och sköna röda bockar i hans skrivningar, icke minst i den norska.

Ett språkgeni och en stor författare bör ha underkänt i modersmålet i skolan! Det vore mot alla regler annars. För det är ändå mindre reputerligt i skolan, än i livet, att skilja sig från normalstandarden. En egen stil, en egen uppfattning, alltid av ondo, är otillåtligt hos ett skolbarn.

Det skulle vara mycket intressant att studera andra stora mäns och kvinnors skolbetyg. Särskilt författares betyg i modersmålet. Strindbergs? Frödings? Hamsuns? Söderbergs? O. s. v.

Efter en lång paus, och ett långt hopp och ett hopp igen, och en lång paus igen och så ingenting, ingenting, ingenting, kan jag nämna att hela min skolgång var en balansgång mellan svagt godkänt och underkänt i svenska. Liksom i teckning.

Vagabonde

Både kameran och filmen bör vara av märket

KODAK EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar, framkallning & kopiering genom HASSELBLADS FOTOGR. A.-B. Göteborg - Malmö - Stockholm

EN TAVLA PÅ NATIONALMUSEUM

ETT GAMMALT UPPSATSÄMNE SOM
KANSKE STÄLLER SIG
SVÅRARE

GRÜNEWALD, DARDEL OCH LINN-

En tavla på Nationalmuseum — det är ett uppsatsämne, som väl framförallt alla flickor obligatoriskt fått sig tilldelat någon gång i skolan. Men så länge det gällde att skriva om En hjältes död, Erik XIV och Karin Månsdotter o. s. v. var uppgiften föga komplicerad. Men hur ter den sig för nutidens och framtidens skolflickor, om de äläggas skriva om en tavla i Nationalmuseums s. k. moderna sal. Idun har tyckt att experimentet skulle ha sitt

Grünwald: Ulla Bjerne.

FÖR SKOLFLICKORNA SEDAN NUTIDSKONSTEN GJORT SITT
INTRÄDE

QVIST I SKOLFLICKORNAS ÖGON.

intresse och har därför bett några skolflickor i de högre klasserna av olika skolor i huvudstaden att skriva uppsatser om en dylik tavla. De ha själva gjort valet bland tavlorna och delgivit sina intryck i skoluppsatsform. Det är både ros och ris, men i allmänhet tyckas de unga författarinnorna ha en viss blick för sin tids konst och det är ganska intressant att göra jämförelsen mellan de gamla uppsatserna om "älsklingstavlan" och dem av i dag.

Man blir glad åt "Qvinnan med kängorna."

Oh, forna tiders skolbarn, till och med uppgiften att analysera en modern tavla var lättare för er än för oss! Ni behövde bara sätta er ned och beskriva, vad ni såg, tills pennan föll ur er trötta hand. Vi, sena tiders jäktade ättlingar, kunna inte fråga oss: vad se vi?, utan: vad har måhända målaren sett, när han målade?, inte: vad säger målaren med detta? utan: vad kan han möjligtvis med detta vilja hava sagt? Det var åtminstone min känsla, när jag såg mig om i Nationalmuseums moderna sal. Där fanns knappt en enda tavla som inbjöd till en sida-opp-och-sida-ned-episk skildring, nästan alla fordrade en lyrisk-personlig.

Jag såg till exempel på Paulis badande ynglingar, men när jag forskade bland adjektiven, fann jag bara ett: Den är som ett koncentrat av allt det vackra i en manlig kropp, avvägdheten, balansen, proportionerna, linjespelet. Mera kunde jag inte göra av den, eftersom jag inte behärskar de målartermerna, som uttrycka sättet att måla människor åttkantiga.

Därför irrade jag med ögonen för att

finna en tavla, som var lättare att analysera, helst en att gråla på, som bekant det enklaste och mest givande sättet att bedöma saker och ting. En stråle föll i min själ — Grünwalds Ulla Bjerne, populärt kallad Qvinnan med kängorna! Hittills har jag alltid dödat henne med »såna kängor finns inte», om jag skulle kosta på henne en omsorgsfull och ordentlig avrättning! Med denna ädla avsikt i själen stegade jag fram till henne. Jag tittade en gång, två gånger, jag började känna mig otrevlig och försökte slingra mig undan, men måste till sist böja mig inför mitt strålände fiasko: jag tyckte om henne. Faktiskt. Jag måtte aldrig förut ha tittat längre än till kängorna, och jag anser fortfarande att såna kängor finns inte. Rent objektivt sett, är tavlan ett porträtt av en dam i violett kjol, som står på en klarröd matta, med händerna i kjolfickorna, bredbent och oplastisk, med något påstridigt och spotskt över hela sin hållning och sitt litet triangelformade ansikte med mandelformade klara ögon, hög panna och uttrycksfull mun. Hon har blivit föremål för skarp kritik för sitt onaturliga — eller alltför naturliga sätt att stå, och antagligen finns inte en kjol, som sitter på det viset, för att inte tala om västen, men jag tror, att jag vet, vad det är, som gör att man förlåter både den och de låt mig säga putslustiga sakerna hon har på fötterna. Det är, att hon är så rolig. Så vad vi på vårt språk kallar hommoristisk. Man blir glad, när man tittar på henne, jag stod faktiskt och smålog åt henne. Visserligen har ingen människa gredelint ansikte och ärtgröna ögon, men jag antar, att om någon hade det, så skulle man bli glad och småle åt henne. Och om nu en målare ser, att en människa har gredelin hy och gröna ögon, fast bortskymda av andra normalare färger, och att det är det gröna och gredelina, som gör att hon är hon, varför skulle han då inte få ta bara de två färgerna och göra, vad Gud Fader med tanke på den stackars människans jordiska framtid inte torde göra? Lika gärna som en diktare kan filtrera fram idén i en företeelse, skala av allt krafs, som döljer den och göra ett konstverk av den, varför skulle inte en målare få filtrera fram idén med en människas utseende, det ori-

ginella, som gör att hon är hon och ingen annan, och göra konst av det? Måla vad som är i det som synes vara. Jag tycker det är stiltigt, och jag tycker, att Ulla Bjerne är ett stiltigt porträtt. Men jag ber fortfarande få reservera mig mot kängorna.

Barbro Alving.
Whitlockska samskolan.

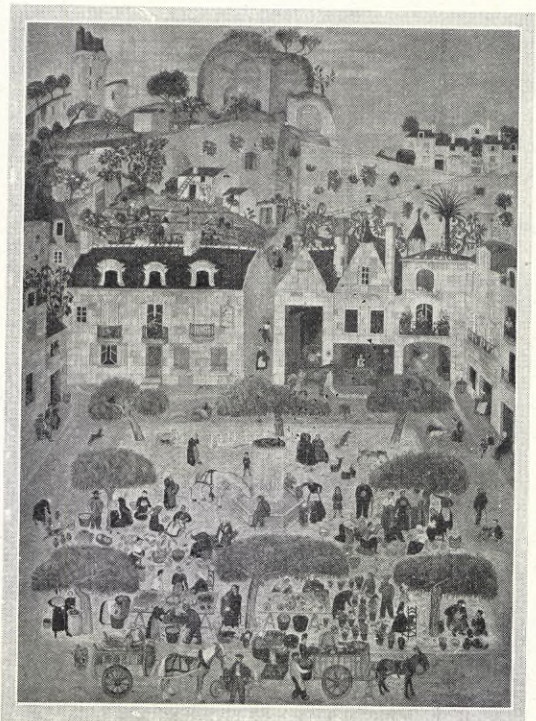
Nutidstavlorna äro onormala.

När man besöker Nationalmuseum, går man ju egentligen för att mätta sin själ med skönhetsintryck. Dock förbliva intrycken skäligen blandade, när man tagit den modernaste konsten i närmare skärskådande. Med några få undantag verka tavlorna mer eller mindre onormala. Skall det vara konst att kludda ner en duk i de gräsligaste färger? Om inte en tryckt lapp vid sidan angav vad tavlan föreställer, skulle man aldrig kunna gissa sig till det. Bland många andra är där en tavla, som verkar som om konstnären, Nils von Dardel, icke varit vid fullt sunda vätskor, när han frambringat detta alster. »Drama» heter den, och den ser också sannerligen högst dramatisk ut! Om man står och betraktar denna tavla

(Forts. sid. 241.)

Dardel: Drama.

Linnqvist: Torgbild.

Liptons Té är och förblir
det bästa.
LIPTON är världens största och
förmåmsta Téffirma.

Ett lekverk, som blir ett
underverk, är färgningen
med

FENIX
HEMFÄRGER
I TABLETTER

HON SOM VAR LIK HILDE

FRU HANNA PALME BERÄTTAR NÅGRA IBSENMINNEN.

Ur Ibsenparodien på Nya Idun 1898. Fru Gurli Linder som Ibsen, fru Hanna Palme som Hilde.

ATT IBSEN, DEN STORE KVINNOskildraren, egentligen var skygg för kvinnor, då han mötte dem i levande livet, är en av dessa anomalier, som man ofta träffar på. Då fru Hanna Palme, direktör Sven Palmes maka, berättar om sina Ibsenminnen, kom samtalet även in på den store mannens skygghet, man kan ju inte gärna kalla det blyghet.

Första gången fru Hanna Palme träffade Ibsen var i Kristiania på Grand Hôtel, dit han kom var dag för att intaga sin »pjolter». Det var på 1890-talet,

Bland dem som med anledning av Ibsenjubiléet av Idun ombetts berätta något Ibsenminne märkes fru Hanna Palme, som flera gånger sammanträffat med den store författaren.

då Ibsen slutat med sitt flyttfågelsliv och slagit sig till ro i sitt eget land. Fru Palme hade i sitt sällskap en av Ibsens vänner och då Ibsen kom och slog sig ner, hälsade de bägge herrarna på varandra. Men Ibsen förhöll sig efter vanligheten mycket reserverad, för att inte säga avvisande. Han hade tydligen ingen lust att göra någon bekantskap med främmande resande damer just då. Men så hände något. Fru Palme, som är en mycket impulsiv natur, råkade i opposition över något, som hennes sällskap yttrade. Hon exploderade mot något påstående. Då blev det liv i Ibsen. Han hade funnit något, som han förstod, något intensivt och äkta, och det tyckte han om. Sedan träffade fru Palme Ibsen flera gånger på Grand, då han gjorde sina dagliga besök där. — Ibland, säger fru Palme, förstod jag på hans min, att han ville vara

ifred, och då låtsades jag inte se honom, men andra gånger såg han ut som om han ville ha sällskap, och då pratade vi.

Emellertid blev det inte så mycket av samvaron med Ibsen under fru Palmes Kristianiabesök, det var alltsammans som utanverk till den vänskapliga förståelse, som blommade upp under Ibsens berömda stockholmsbesök 1898.

Det var då Ibsen sade till fru Palme: — Jeg tror De har en Hilde i Dem selv.

Hilde Wangel är som bekant den unga flickan i Byggmästare Solness, hon, som går och drömmer om storverk för den man, hon beundrar, hon, som driver honom till att försöka ett storverk och kommer den slocknande elden inom honom att blossa upp på nytt.

Under de dagar Ibsen tillbragte i Stockholm blev det långa samtal och diskussioner mellan Ibsen och hans »Hilde», som han kallade fru Palme.

— Ibsen hade så mycket bundet inom sig, men han var en människa, som genast reagerade för det omedelbara, för värmen, entusiasmen, säger fru Palme. Men eftersom han själv i sitt uppträdande var så till-

(Forts. sid. 243.)

EN DAM AV GAMLA STAMMEN

TILL FRU SIGRID DICKSONS MINNE.

NÄR VI SIST TRÄFFADE FRU SIGRID Dickson lovade hon att en annan gång för Idun klargöra sina tankar om barnuppfostran. Det viktigaste var att fostra barnen till arbete på ett helt annat sätt än vad som sker nu för tiden, ansåg hon. Den där andra gången kom aldrig, och det är nu vemodigt att tänka på. Fru Dickson hade då nyss firat sin 75-årsdag, den vackra gammaldags våningen vid Karlaplan var fylld av blommor ännu kvar från högtidsdagen och fru Dickson själv var en smula trött efter den serie middagar hon givit för sitt stora umgänge. Ty hon var minsann inte den, som överlät omsorgen åt andra. Själv skulle hon vara med och ordna, övervaka, lägga sista handen vid allt. I sin krafts dagar hade hon varit en organisatör som få med skarp blick för detaljer lika väl som för de stora dragen.

Fru Dickson hade fått representera så gott som hela sitt liv. Som landshövdingefru i olika residens, sedan, då hennes man blev överståthållare, som värdinna i överståthållarepalatset i Stockholm. Och här i huvudstaden togs snart hennes förmåga i anspråk för den sociala verksamheten. Ville man att en välgörenhetsbasar skulle gå riktigt bra, anmodades alltid fru Dickson att stå i spetsen, och att folk, som deltog i hennes basarer fingo göra skäl för sig är ganska säkert. Ingenting av vad som skänkts till basaren fick förfaras. Om ungdomarna ville ha litet roligt, så gärna det, men då samlade fru Dickson dem efteråt, när allt var över och

Fru Sigrid Dickson.

En grande dam i Stockholm och en stark personlighet har gått bort med fru Sigrid Dickson, som den 25 febr. avled i sitt hem. Hennes minne bevaras med tacksamhet och respekt i vida kretsar.

den traktering som bjöds hämtades ur hennes eget hem, på det sättet blev det inga avbrännningar. Att överståthållarepalatset, Tessins mästerverk, blivit bevarat åt eftervärlden som det nu står är i mycket fru Dicksons förtjänst.

Det kanske förefaller underligt att använda ordet arbetsmänniska om en dam

i fru Dicksons ställning, man tänker sig nog något annat vid den kombinationen. Men den passar i alla fall. De där uttalandena om uppfostran, som vi aldrig skola få i Idun, skulle ha rört sig om det stränga, regelbundna arbetets ovärderliga nytta. Även i någon mån om den nya tidens nedbrytande inflytande på hemmen, om de gifta kvinnornas alltmera tilltagande oförmåga att arbeta i sina hem. Fru Dickson var ingen vän av den nya tiden, och vi, moderna kvinnor, föreföllo henne som ett vrångt släkte. Hon kunde aldrig lära sig förstå, att en gift kvinna inte stannade i sitt hem utan sökte förvärvsarbete utomhus, lika illa, om inte värre tycktes henne de gifta fruar, som spela bridge och springa på tejudningar och middagar och lämna barnen till lejt folk. »Aldrig skulle jag ha lämnat mina barn till någon annan än en med mig jämbördig person — om jag varit tvungen att vara borta», var något av det sista vi hörde fru Dickson säga. Som husmor hade hon den vanan att resolut ingripa, om det behövdes, det fanns ingen skillnad på grovsysslor och »finare» arbete för henne, och den, som inte ville arbeta, hade i hennes ögon intet värde.

Nu är fru Dickson borta. I herrummet i sin våning, där allt stod orubbat sen hennes mans tid, trivdes hon bäst på sista tiden, där satt hon för det mesta, sedan hon blivit ensam efter överståthållare Dicksons död 1924. Makarna hade varit föränade i 49-årigt äktenskap.

Fru Dickson var född i Malmö 1853 och dotter till kammarherre G. G. Sparre.

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

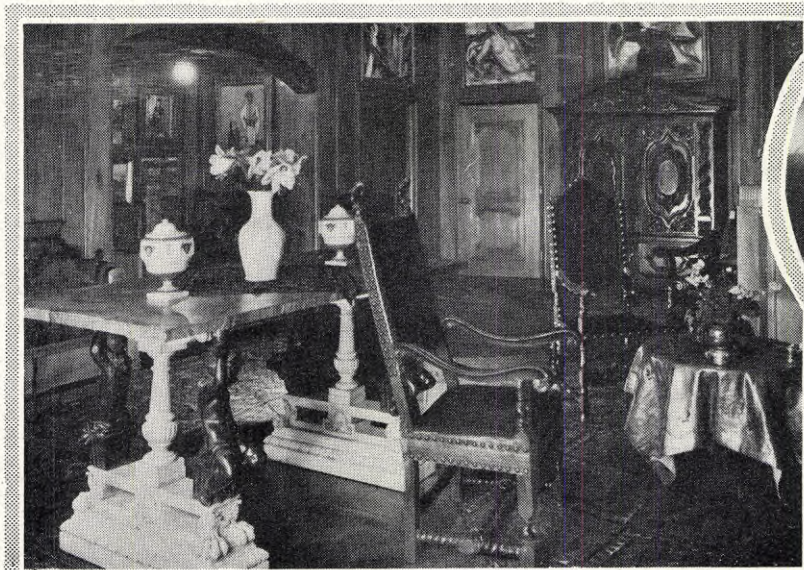

ALLA SOM BAKA HEMMA
inse värdet av Ekströms Jästmjöl. Ju bättre brödet har jäst i ugnen, desto bättre, mera välsmakande och lättsmält blir det. Använd därför alltid Ekströms Jästmjöl.
— Cream-Phosphatpulveret med den underbara jäskraften.

ETT PATRICIERHUS I RIKETS ANDRA STAD

HEMMA HOS DISPASCHÖR OCH FRU
CONRAD PINEUS I GÖTEBORG.

Hallen med ett gammalt pompöst italienskt bord.

Fru Dagny Pineus i biblioteket.

T. v.: Matsalen. — Ovan: Musikrummet med en verklig sagomatta och mycken modern konst.

FÖR EN ICKE GÖTEBORGARE LÅTER namnet Darjeeling på en villa och titeln dispaschör på dess ägare ungefär lika främmande. Det finns visst inalles bara två dispaschörer i landet. Utövare av befattningen är högre juridisk ämbetsman, likställd med domare, men med uppgift att verkställa utredning av olyckor till sjöss i sådana fall då ersättning för uppkomna skador å fartyg eller last kan ifrågakomma. Dispaschören i Göteborg heter Conrad Pineus. Att hans vackra hus vid Viktoriagatan bär ett indiskt namn beror på att han och hans fru förde med sig hem angenäma minnen från en resa i Himalaya. Makarna Pineus hör till det kända Göteborg, framtida kulturhistoriker skola kalla Villa Darjeeling »ett gammalt patricierhus», typiskt för sin tid. Lika vänsämlt och gästfritt öppnas det ståtliga hemmet för främlingar och fränder. Dispaschör och fru Pineus har gett den unga konsten i Europa mångt gott handtag i genombrottet och

därför präglas kanske detta hem av en modernare och friskare anda än man ofta finner. Entrén till villan är en tung oxiderad bronsport, cicelerad i fält, där konstnären Hugo Lundstedt framställt allehanda symboler för det liv som leveres på och under havets yta. Den leder in i källarvåningen, det är den första överraskningen huset bjuder på. Här får man alltså bara pälsa av sig i den stora vestibulen och så stiga en trappa upp till sällskapsrummen. Själva trappan vore värd några ord. Dess ledstång uppbäres av en bronsdrake och en underbar flossamatta smälter med färger och mönster samman med trappstegens marmor och väggarnas björkboasering. Den mattan, såväl som en dylik i trappan till andra våningen, en del av möbelklädseln i hallen och en ståtlig gardin i spets sömnad i samma rum ha komponerats och utförts av fru Pineus syster Ingeborg Arbo, Norges största namn på textilkonstens område.

Övre hallen är ett ståtligt rum där det slår en att begreppet hall är oändligt tänjbart. Vägghandeln är av ljus mattpolerad alm, stucktaket indelat i rutor. I väggfälten äro infällda stora oljemålningar av moderna konstnärer — modern konst är överdådigt rikt representerad i Villa Darjeeling. Nils Kreüger, Gustaf Fjæstad, Anders Trulson, Gösta Sandels och Louis Sparre hänga i hallen. I fru Pineus' rum med gulgrå sidentapet och mahognyboasering har också Sparre ett par helfigursporträtt av sonen och dottern i huset och ett utomordentligt vackert ungdoms-porträtt av fru Pineus, målat av hennes farbroder, Nicolaus Arbo. Där finns också en annan detalj, utslag av en vacker tanke: en vrå för alla de döda vännerna. I en djup fönsterkarm har fru Pineus samlat deras porträtt och andra minnen av dem. En annan dörr från hallen leder till matsalen, ett praktrum med gyllenläderstape-

(Forts. sid. 239.)

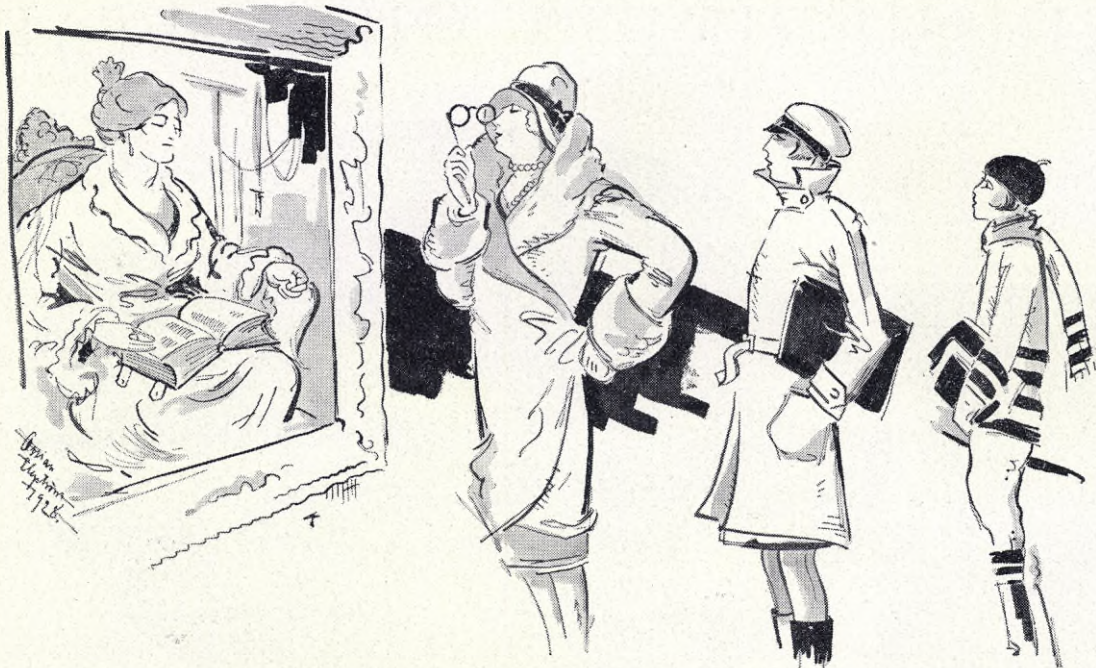

CAP
Turbanpraliner

Utan fördyrande omslag,
med de läckraste fyllningar.
i originalaskar å
kronor 7,- 1 kg. kronor 3,50 ½ kg. kronor 1,85 ¼ kg.

KVINNAN

HON KÄNNER SIG OFTA AR-

Författarinnan Anna Lenah Elgström börjar här sin utlovade artikelserie för *Idun* om vår tids kvinnor med en skildring av "kvinnan av i går", d. v. s. hon, som närmar sig eller överskridit de 50. Hurudant ter sig hennes livsproblem, hurudan är hon, vad vill hon, var har hon sin uppgift? — fru Elgström ger många tänkvärda och intresseväckande svar på dessa frågor, som så djupt beröra vår tids tankeliv. I kommande artiklar kommer fru Elgström att ägna "kvinnan av i dag", d. v. s. hon som nyss gått ut i livet och står mitt i dess virvel och "kvinnan av i morgon", den generation, som nu växer upp, sin penna.

lugnare och ljusare världssyn är nog den största skillnaden mellan vår ungdom och vår något eller några tiotal yngre systers.

Den ungdom, vilken växt upp närmast efter oss vände sig liksom från sig själv och ut mot världen — i ny tillförsikt och friskhet. De allmänna idéerna ligga ju också mycket närmare den enskilde än de gjorde i vår ungdom, innan de moderna kommunikationsmedlens ytterligare fulländning gjorde andligt som materiellt utbyte lättare och rörligare. T. o. m. våra dagars egoist är mera social till sina tankevanor än det estetiska, individualistiska och, tillägga vi gärna, dilettantiska 90-talet.

Vår tids axelryckning åt 90-talet är kanske dock när allt kommer omkring bara ett uttryck för den fattige släktingens avund. Vår värld har ju efter världskriget blivit bra mycket armare och tristare. Konkurrensen är hetsigare än förr, armbågsrummet trängre, brödförvärvet tar mer tid och krafter i anspråk. Otaliga hem ha glidit nedför på den ekonomiska skalan. Förut rika hem äro nu endast välbärgade, förut välbärgade rent av fattiga. Där husmodern förut hade tre eller fyra tjänare har hon nu kanske blott en eller ingen. Många damer, vilka lämnat sitt yrkesarbete vid giftermålet ha också nödgats återtaga det. De få nu försöka förena hemarbetet med yrkesarbetet ute. En dubbel arbetsbörda. Men hur många tusental av Sveriges hemkvinnor bära den icke numera utan att knota och utan att någon tycker att det är vidare märkvärdigt.

Det verkligt märkvärdiga med detta förhållande har man fått ännu mindre korn på — att i dessa hem, där husmodern inte mera som förr hela dagen sysselsätter sig med hemtrevnaden, den dock alls icke försvunnit! Istället för att, som man kunde tro, endast bli en sorts transito-ort, där man kommer och går om varandra, blir ofta ett sådant hem en kär samlingspunkt, dit de på var sitt håll arbetande familjemedlemmarna samlas med en helt ny vilja att göra det bästa möjliga av den korta vederkvickelsen, en helt ny känsla av hänsyn för varandra, nu då alla ha sin verksamhet på andra håll, än då någon eller några individer voro helt hänvisade till att leva i och av hemmet.

Ungdomen går ju också tidigare ut i livet än förut. Där den före kriget kanske varit designerad att i lugn och ro förbereda sig till sitt kommande kall måste den ofta nog nu så snart som möjligt in i brödkampen. Detta tidigare ekonomiska oberoende har ju varit en betydelsefull fak-

KVINNAN AV IGÅR, DET ÄR NI, jag, vi alla som närma oss eller överskridit de 50. Utvärtes kan man numera i dessa kroppskulturens och de mångtaliga intressenas dagar inte se det utanpå oss! I gatu- och nöjeslivet, på trottoirer och restauranter vandra och dansa kvinnor av olika generationer om varandra, lika smärta (eller åtminstone verkar det nästan så) lika välshinglade och välklädda. Nästan lika up-to-date till in- som utanskriften också — ty om något är kvinnan på 40 år livligare och talförare, ibland på grund av större erfarenhet och fler idéer än sina yngre medsystrar. Det är lustigt att se dem vimla om varandra — utvärtes så lika, så väl blandade — och tänka på under de olika åldrar och åskådningar deras barndom dock förflutit. Ty i det avseendet finns en djup klyfta t. o. m. mellan en kvinna på 30 och en på 45 år. Över den senares uppväxttid kastade ännu de stora väckelserörelserna i Sverige under förra seklets mitt en sorts reflexskugga, i vilken vår livsinställning fick en mörkare färg än den, vari vi i vår tur sökt hålla våra barns uppfostran.

Evad våra föräldrar uppfostrats i hem där lagen med Sellergren och Schartau eller evangelium med den milde Rosenius var förhärskande hade de dock ett gemensamt — föreställningen om detta livet som en pilgrimsfärd mot himmelen, en prövning, som skulle genomgås. Världen var en valplats där onda och goda makter kämpade om herraväldet över människornas själar. Men allt som hörde denna världen till var på det ondas sida. Alla människans naturliga instinkter pekade mot helvetesvägen. Uppfostrans mål var att inskräpa detta, att installera samvetet som människans icke blott oblidkelige utan allsmäktige domare. Vi växte också upp i ett ständigt skuldmedvetande, vi vanliga, arvsyndiga människobarn i den en smula högt uppskruvade religiösa stämning, vilken rådde i de allvarliga och gedigna familjer av medelklass på landet, som än i dag utgöra majoriteten av Sveriges hem, dess ryggrad och hörnsten.

Dit komma ju alltid tidens idéer sist. Vi hörde namnet Ellen Key som namnet på en fruktansvärd ungdomens förförerska. Vi hörde Frida Stéenhoffs namn. »Stackars

pastor Wadström, som fått ett sådant kors!» suckade våra tanter, vilka träffat »Harold Gotes» fader, då denne var ung adjunkt i Stockholm. Och eftersom våra tanter talade om dessa författarinnor fattades vi av en vag med avgjord sympati för dem...

Utvecklingen går fort — då vi några år senare kommo ut i världen funno vi att de avlägsna idéer, våra föräldrar ryst över, redan blivit ett med tidens luft — till den grad, att man knappast ens läste eller diskuterade de läror, vilka bara några år förut satt sinnena i brand. De sätta fortfarande sinnena i brand — på kontinenten, där ju t. ex. Helen Stöcker länge verkat, och i England, tack vare Havelock Ellis och Marie Stopes. Men där ute i världen är man ju intresserad av abstrakta idéer på ett helt annat sätt än vi svenskar orka med.

Men ehuru man inte längre intresserar sig för diskussioner om Ellen Key och snarlika läror, ha de dock inte gått spårlost förbi. Reaktionen mot våra föräldrars betraktelsesätt av barnet som sin privategendom, ett ting, pliktigt till evig lydaktighet och tacksamhet mot dem, som satt det till världen, var i full gång för 20 år sedan. Man var redan då på full marsch mot den socialisering av barnet som sådant, vilken mer och mer begynner göra sig gällande och bl. a. tagit sig uttryck i våra barnavårdslagar. Föräldrar ha ju numera alls icke samma ensamrätt till sina barn som förr. Deras ansvar gentemot samhället för det sätt varpå de handhava deras vård och fostran är skärpt liksom också skolans del visavi barnens uppfostran är större än förut — ett led, skulle jag tro, i den allmänna orientering mot föreställning om samhället, som ansvarigt mot sina medlemmar, vilken även den är ett av tidens särdrag. Samhället gör ofantligt mycket mera för dem vilka behöva dess hjälp och skydd än för bara 50 år sedan. Med ett ord, den hejdlösa individualism, vilken utmärkte vår ungdoms hem och delvis även samhälle, är på retur. Men detta är säkert i mycket, tack vare just vår generations reagens, vi som velat uppfostra våra barn så fria som möjligt från hämningar, göra dem så omedvetet säkra och harmoniska som möjligt istället för att underblåsa deras skuldmedvetande. Denna dualistiska, borrande, självmedvetna uppfattnings ersättande med en

Ni kan icke erhålla förmånligare livförsäkring än i Grundfast Soliditet **BALDER** Låga premier Höga premieåterbäringar och vinster.

Drick **Champis** Överallt — men begär det kallt! RING bryggerier och vattenfabriker.

AV IGÅR OCH HENNES PROBLEM

BETSLÖS MEN KAN FINNA EN STOR UPPGIFT ATT FYLLA. AV ANNA LENA ELGSTRÖM

tor i den ungdomens frigörelse från de äldres välde, som så att säga, tagit vid där barnets emancipation begynte. Men främst beror väl de ungas emancipation på den nya inställning deras mödrar och fäder apertat gentemot dem, då vi i känslan av det hämmande tryck, varunder vi själva framlevde vår ungdom, släppt den gamla allvetande och allvisa attityden gentemot dem. Vi kvinnor av igår vilja inte vara den stränga, konservativa, disciplinära Mater Familias längre. Vi vilja vara våra ungas kamrater och vänner och rådgivare och stöd. Utåt sett tycks det ofta lyckas. Den spänstiga, ungdomliga modern, som verkar äldre syster till sin egen dotter börjar ju bli en ganska välkänd typ. Men handen på hjärtat, ni sportande, slangiga »äldre syster-mammor» — i hur många fall motsvaras den yttre kamratligheten av en inre förtrolighet, byggd som sig bör, på respekt och kärlek? Känner ni er inte ofta ganska konsternerade i edra försök att tänka och känna såsom den unga kvinnan av idag?

Hur lätt det än går att utåt följa med tiden och moderna — invärtes sitter den gamla dualistiska världsuppfattningen, den inlärdas mörka synen på livet, de individualistiska tankevanorna ofta nog ganska säkert fast. Det vilar något inkongruent, hektiskt, nästan vemodigt över många kvinnor av denna övergångstyp, i synnerhet om de äro så pass välsituerade att de ha speciellt gott om tid. Kommer man dem in på livet finner man ofta bakom den eleganta, ungdomliga masken en känsla av desorientering, av tomhet. Somliga begynna se mot den tid då deras egentliga arbetsuppgift i hemmet skall ta slut i och med att deras unga växt upp. Andra ha redan nått detta Rubicon. Alltunder det de söka hålla jämna steg med sina vuxna döttrar känna de att de bli lämnade efter i galoppen, att de, som engelsmännen träffande uttrycka det »are't the real thing». Overklighetens spöke tyckes ständigt förfölja den sortens kvinnor av igår. Med hur många substitut — sport, bridge, välgörenhet — de än söka fylla sitt liv, känna de dock att de sakna en egentlig uppgift som kan ta alla deras krafter i anspråk.

Ty numera kan väl knappast skötseln av ett vanligt hem på 3—4 personer med ett hembiträdes hjälp fylla en frisk och arbetsför kvinnas hela dag? Men mannens karriär, hans ställning och intressen? Att värna om dem, att stå honom bi med råd och sympati — den uppgiften borde väl räcka? säga kanske somliga.

Jag svarar till detta: Nog borde en kvinna kunna orka med att intressera sig för sin mans och sin familjs arbete utan att behöva ha detta sympatiserande som enda yrke och uppgift? Ty om mannen faller från — vad har hon då? Inte barnen — så som hon hade förr i världen. Eller kanske mödrarna då liksom nu endast finge nöja sig med smulorna vilka föllo från barnens egna hem? Jag tror nästan det. Jag tror att kvinnorna bara voro tåligare förr i världen. Men jag

tror också, att de voro olyckligare, sjukare och bittrare i hjärtat under sin resignerade mask.

Vi kvinnor nu för tiden stänga i alla fall inte igen vår disharmoni och låta den fräta vår livsnerv. De moderna kvinnorna lufta på sina oförrätter och söka tappert vidare. Många moderna mödrar ha också med en riktig instinkt förstått att det i längden inte går för sig att följa med i loppet efter den takt som den yngre generationen satt. Det är bäst och naturligast med en smula avstånd generationerna emellan. De ungas vänskap och respekt vinner man lättare om man har något eget att hålla på, något av positivt värde, som mätare på deras värden.

Men kvinnan av igår är kanske inte så säker som hon borde vara på vad som är hennes generations insats, dess speciella värde? Som hon borde, säger jag, ty det var ju i hennes ungdom, kvinnorna först i större utsträckning fingo rättighet till fritt arbete. De kvinnor, vilka bibehållit sin ungdoms yrken äro därför rent av bättre situerade på arbetsmarknaden än deras syster av idag i den ytterligt ökade konkurrensen, vari männens jalousie de metier djupnat i styrka och bitterhet.

Det är också därför man känner litet vemod då man hör sysslösa men verksamhetsträngande damer helt lättvindigt förklara, att de ämna skaffa sig det eller det arbetet eller ta upp den eller den uppgiften!

Så överfullt som det moderna livet är av skickliga arbetare måste ju en nyttiträdande kraft antingen ha en osedvanlig energi eller dito talang för att verkligen lyckas. Men det lönar inte att låta diskuragera sig — har man inte det senare kan man bevisa att man har det förra! Insatsen är all möda värd. Tänk att slippa bli ännu en av de gamla, nervösa och sjuka damer, vilka äro en börda för sin omgivning och sig själva — ständigt krångliga, överkänsliga och hysteriska, emedan de alltid levat på och av sina nerver, levat av och för människorna omkring sig under hela sitt liv, istället för att leva för detta liv i sig själv — en tillvaro av större räckvidd än den, som det eviga sysslandet med rent personliga angelägenheter ger.

Då ha de kvinnor det bättre ställt, vilka av en eller annan anledning måste arbeta på rena allvaret i eller utom sina egna hem. De få härigenom av ödet till skänks det centrum för sin tillvaro de andra fåfängt leta efter. Men att dessa senare verkligen leta och längta är ett glädjande tecken på den allmänna förnimmelse av större ansvarighet gentemot samhället man kan säga att vi dock tendera till.

Om världskriget också utarmat tillvaron, har det alltså samtidigt gjort den enklare och därför friare. Den har framför allt med våld bragt oss ansikte mot ansikte med en av tillvarons grundsanningar, vilken vi kanske voro i fara att förgäta, nämligen den om allas samhörighet med varandra. Världen är ju mycket mindre än förut. Det existerar knappast några avstånd i den gamla bemärkelsen. Vi kunna taga del av

världens liv på ett helt annat sätt än förut. Men göra vi det skola vi finna hur våra lyckomöjligheter ökas i proportion. Från den lyckan behöver ingen vara utestängd, har han eller hon blott hjärna och hjärta nog att gripa och fasthålla föreställningen om allas sammanhang med varandra. Därvidlag är ju dock en del av kvinnorna av igår illa lottade — genom att deras uppföstran varit alltför dilettantisk, deras kunskapsfält aldrig blivit verkligt uppodlat. Men även gamla trädor kunna, om man arbetar nog, fås att bära nya skördar. Vår ungdom dagades ju dock i en tid, vilken sysselsatte sig mycket mer med allmänna idéer än den föregående individualiska generationen gjorde, medan vi å andra sidan ha kvar den generationens ängsliga samvetsbetoning. Kvinnan av igår upplevde en ungdom, fylld av större idéentusiasm — hon är än i dag mera principbetnad, allmänintresserad, idealistisk och om man så vill sentimental än den yngre generationen. Pionjärernas friska glans har ännu icke helt lämnat hennes ögon. Med ena foten i den gamla tiden och den andra i den nya står hon där — en nog så intressant och hedervärd om också inte alltid så tillfredsställd och lycklig människa.

Ty — det får man icke glömma — det var ju hon som verkligt upplevde världskriget. Det inföll under hennes mest aktiva år. Det var hon som organiserade nödhjälpen, hon som såg de fruktansvärda synerna hon som här och var försökte organisera en opinion mot kriget. De ha lämnat henne en hel del trött och desillusionerad — de där synerna och strävandena. Men de ha också kvarlämnat hos henne — n. b. om hon hör till eliten — en ännu mera betonad känsla av hennes eget ansvar inför tiden mera brännande än någonsin förut i världens historia. Ty för första gången är hon med om att söka lösa dem, har hon ansvar för det sätt, varpå hennes döttrar — och söner också för all del — möta dem.

I detta ängsliga ansikte, vänt mot framtiden, tycker jag mig läsa mina systrars hemlighet — döttrar av en hård och fordrande tid, av mödrar som på många områden voro de första pionjärerna för kvinnans självständighet och fria arbete — vi, det mörka samvetskravets Marta-typer — vi ha dock givit mer än vi fått och fordrade fortfarande något — frågande, begrundande och bekymrade inför framtiden, som våra yngre systrar och döttrar redan delvis tagit från oss.

Vi ha varit med om att öppna än litet mera på glänt de portar våra mödrar först knackade på.

Men deras dotterdöttrar se med en helt annan syn på vidderna utanför — på kvinnornas mest svårlösta frågor: kärleken, hemmet och arbetet, än vad vi göra.

— Vem har rätt? fråga vi oss ängsligt. Jag tror inte vi behöva vara oroliga. Reaktionen nu är ett av de halvsteg bakåt, som alltid följa ett steg framåt.

Den kan emellerid vara retsam nog, för människor som ha samhällskunskap och samhällsansvar och som arbeta mer än de

(Forts. sid. 240.)

Man tager
TOMTENS SKURPULVER
till all rengöring

Man tager
TOMTENS TVÄTTPULVER
och får bländande tvätt

En trevlig vardagsklädning i två gröna färger i mjukt ylle. Från Märthaskolan.

DEN SJÄLVFÖRSÖRJANDE I VARDAGS

HUR HON SKALL KLÄ SIG OCH INTE KLÄ SIG.

Yllegeorgette är ett behagligt och praktiskt material i denna vardagsklädning. Från Madame Alex.

En kokett man ändå korrekt vardagsklädning i mörkblå crêpe de chine.

DEN MODERNA SJÄLVFÖRSÖRJANDE kvinnan, som vistas ute i arbetsmarknaden, i butiker, på kontor, i departement, har en hel del plikter. Eller rättare har ålagt sig plikter, som hon anser det vara sin stolthet att fylla. Hon bör och vill bl. a. vara välklädd just i arbetet. Det stärker prestige båda inför en själv och andra.

Men begreppet att vara välklädd i arbete är en ganska delikat historia. Ty ännu finns det många, som ha en högst förvirrad syn på uppgiften. Visserligen kan det invändas att inte alla ha råd att skaffa sig en korrekt arbetsdräkt, men svaret blir nog inte varken hårdhärtat eller orättvist om man säger att skon inte mest klämmer på den punkten. Hur många små koketta självförsörjande fylla inte först garderoben med allehanda sällskapsklädningar och låta arbetsklädningen komma i allra sista rummet? Alltid blir det väl någon råd med den. I värsta fall får man ta till någon avlagd blåsa. Och då blir olyckan först riktigt fullkomnad och den ena villan värre än den andra. Resultatet ses i en mängd kvasielegans, som alls inte tar sig något ut i ämbetskorridor: blanknötta sladdriga sidenklädningar, korta ärmor, décolletage, spetsar, chiffoner, opraktiska modeller. Allt mycket sött på kvällen, men föga klädsamt vid skrivmaskinen. Helt enkelt inte klädsamt — alltså detta är inte bara en moralpredikan, mina damer. Inte ens i den fräschaste aftontoalet är man till sin fördel i dagsljus.

Alla skäl, både etiska och estetiska, tala för att den första klädning den självförsörjande skaffar sig och den hon lägger

sig mest vinn om är arbetsdräkten. I den tillbringar hon det mesta av sitt livs tid och i den ses hon mest. Även chefen, som hon svärmar för, ser henne först arbetsklädd.

Korrekt är adjektivet för arbetsdräkten. Men den behöver därför inte vara tråkig, tvärtom se många flickor just piggast ut i sina arbetsklädningar. Naturligtvis bör den också vara bekväm, mjuk och slitstark. Angora, jersey, kasha, marocain, yllecrêpe ge lämpligt material, crêpe de chine pas-

Läs

Vera v. Kræmers veckokåseri, födelsedagsartikel och Damernas Diskussionsklubb i den detta n:r medföljande bilagan med hushållssida och följetong.

sar för elegantare bruk och håller bra, men blir förargligt fort blankt. Naturligtvis ligger det nära till hands att välja mörka färger, men om valet är särskilt uppbyggligt ur hygienisk synpunkt, må lämnas därhän. I allmänhet gör man nog dumt i att undvika de gladare färgerna i arbetsdräkten, den lilla överdådigheten kunde man tillåta sig, bara man sedan ser till att klädningens snitt blir korrekt. Långa, inte pösiga, men heller inte stramt åtsittande ärmor, lösa, enkla linjer och en urringning, som bör sluta tätt kring halsen och helst vara försedd med något kokett kragarrangemang — den gamla skjortblusmodellen i olika variationer är idealisk. Jumperklädningen är en lättsydd och lämplig arbetsmodell, men en och annan föredrar kanske klädning i ett stycke framför kjol och jumper, som ha en viss benägenhet att sträva var och en åt sitt håll, kjolen kasar ner och jumpern rullar upp sig. Ljusa garneringar på arbetsklädningen se mycket prydliga ut, men ho är den som utan att tillhöra de små änglalika butiksflickorna på amerikansk film har tålmod att tvätta dem ideligen? F. ö. finns ingen visdom om arbetsdräkten att hämta på amerikansk film, den är ett utsökt dåligt exempel i det fallet. Fransyskorna ge bättre kunskaper, även om de äro lite för ensidigt svaga för svart siden i vardagslag — man tycker sig möta »vendeuser» överallt i Paris.

Den svenska arbetsklädningen har alla förutsättningar att bli bra, om bara våra damer i allmänhet lade sig en aning mer vinn om den.

—e.

"Rapp"

Polérdukar för silver, aluminium m. m.
Nöta och rispa ej. - Hållbar glans.

Fråga efter dem!

Tillverkare: Hälsingborgs Färg- & Kem. A. B.

Endast Västkustkoljan

ger den läckraste fiskfärsen = Sjökungen's
Fås i alla välsorterade livsmedelsaffärer.

ÄR NI GENTLEMAN, HERR DOCENT?

I akademiska befordringsfrågor upphöjer man sig själv och förnedrar medtävlar.

Är Ni gentleman, hr docent? — det är en fråga, som man ofta har skäl att göra sig, då akademiska befordringsfrågor komma på dagordningen, och som man helt nyligen blivit påmind om i en professur-tävling i Sveriges huvudstad. Lektorn läser med förvåning de officiella inlagor, som vid dylika tillfällen göras av respektive sökande, där de själva rosa sin egen gärning och förringa motståndarens i ord, som inte alltid ha endast saklighetens svalka. Men lektornens synpunkt delas här av en akademiker själv — professor Alma Söderhjelm går skarpt till rätta med den akademiska kutyman i detta fall och ställer själv frågor för besvarande.

En märklig kutym som "andens utkorade" äro ensamma om på arbetsmarknaden.

EN GANG FÖR ETT PAR ÅRTIONDEN tillbaka blev jag under ett besök i utlandet bekant med en mycket fridsam och älskvärd man, som dessutom hade samma yrke som jag, ity att han var docent vid ett universitet. Om han var kunnig i sitt fack vet jag inte, ty han var naturvetare, och det som är byggt på spekulation och erfarenhet har aldrig legat för min röst. Men vad jag däremot kunde konstatera var, att han var humanistiskt bildad och en förtjusande person för övrigt. Hade han uppgett sig som filosof, så hade jag sagt honom, att det var vad jag hade klart för mig i första ögonblicket, ty han ägde filosofens lugna, tysta försynthet och frånvaro av intresse för allt som hör materien och världen till.

Våra vägar skildes. Jag tappade bort honom — eller han mig — i världsvimlet. Men två år senare hörde jag på nytt talas om honom och då pressade sig hans namn oberoende min vilja under månader in i mitt medvetande. Det vill säga, jag förstod, att det inte kunde vara fråga om någon annan än honom. Allt stämde nämligen: namn, födelseår och levnadsdata, dragen från porträtten, som stirrade mot mig från de stora tidningarnas första sida. Det var bara hans temperament och mentalitet, som hade undergått en totalrevolution eller — evolution, om man vill kalla det så. Försyntheten hade förbytt i fräckhet, humaniteten i personlig avund, främlingskapet i anden till snöd vinningslust.

Och orsaken till denna genomgripande förvandling? Han sökte en professur. Han hade tre medsökande. En av dem var hans bästa vän. Jag minns hur vackert och beundrande han ständigt hade talat om denne, om hans stora kunskaper och kapacitet. Nu hade vännen emellertid av flera experter satts i första förslagsrummet till den lediganslagna professuren. Och med det samma hade han blivit utan några som helst meriter till densamma — nämligen om jag fick tro den hetsigt klandrande inlaga som min vän filosofen hade inlämnat mot honom. I stället för att fortfarande erkänna sin kamrats kompetens, och med filosofiskt lugn invänta utgången av ärendet, hade han begynt mot denne en häftig kampanj, kastat honom i ansiktet beskyllningar om ovederhäftighet och lättfärdighet i handhavandet av den gemensamma vetenskapsgrenen, satiriska hugg, hetsiga utfall. Kort sagt: han tog heder och ära av honom som vetenskapsman, lärare och människa.

Ett annat exempel: En universitetsdocent, som jag känner blev en vacker dag mycket häpen, när hos honom inställde sig två eller var det flera? medlemmar av den lärarekår han tillhörde, betrodda och

Av

i vetenskaplig gärning grånade män. Han var så mycket mer förvånad som han under åren, trots begåvning och flit, blivit rätt mycket förbisedd och glömd, tappats bort ur minne och medvetande, när förmåner och ordenstecken skulle utdelas.

Vad kunde väl nu vara anledningen till minnesgodheten? Han fick strax svar på sin lika tysta som förvånade fråga. Jo, det var så att herrarna hade beslutat att komma till honom för att uppmana honom att söka en professur, som om några veckor skulle anslås ledig. — Trodde de då, att han hade några utsikter? Ansågo de, att hans

Maj i by — Iduns nya roman.

Anna Björkman.

I detta nr av Idun börjar en ny följetong, som säkert skall läsas med nöje och behållning av vår läsekrets och mottagas med intresse, inte minst därför att den utgöres av den prisbelönade romanen Iduns romanpristävling. Som lycklig pristagarinna presenterade sig efter namnsedelns öppnande fröken Anna Björkman.

"Maj i by", som är en livfull skildring av personligheter och familjeliv på en skånsk gård, är icke författarinnans debutarbete. Tre romaner "En gård på slätten", "Vägarnas folk" och "Den öppnade porten" ha förut utkommit av hennes hand och vunnit både allmänhetens och kritikens bevägenhet. Författarlusten har funnits alltsedan skolåren, som fröken Björkman tillbragte dels i den skånska hembygden, dels i Stockholm. Efter avlagd lärarinneexamen i Lund slog fröken Björkman sig ner i samma universitetsstad och där fortsätter hon alltjämt sin lärarinneverksamhet — skriftstället får endast upptaga lediga stunder. Men att dessa använts väl visar Maj i by, liksom att författarinnan med värme och vaken blick studerat den skånska slätterns folk och är fast rotad i den skånska jordmån, som givit svensk litteratur så många av dess största namn.

gärning var så framstående, att den kunde förläna honom någon chans? — Ja, och nej, var svaret. Det vill säga, de visste, att hans vetenskapliga kompetens ej var tillfyllest men de tänkte sig, att om man samlade alla de läraremeriter han hade på olika områden, så kunde man kanske få till stånd en aktion för hans räkning. Dessutom kunde det ju tänkas, att han erhöle den längsta möjliga respittid för att göra sig kompetent.

Han var en skeptisk man, och en anspråkslös man. Han kunde inte riktigt förstå den påträngande åtgärden. Och han frågade tvekan, om det då icke fanns några andra sökande till professuren, eftersom man var så angelägen att just han, som ej var fullt kompetent skulle »kasta in sin ansökan». Och så fick han det sanningsenliga och franka svaret, att det inte var bristen på sökande, som det här var fråga om, utan bristen på konkurrenter med de sökande. Eller egentligen bara med en som på grund av sina stora vetenskapliga meriter var självskriven till professuren. — »Ni förstår, om herr S. A. söker, så kan han inte förbigås, ty han har ju publicerat så mycket och vetenskapligt bärande saker. Ni är den enda som, på grund av er långa föreläsningssamhet kan tänkas kunna konkurrera med honom. Naturligtvis inte nu just, men efter att ha publicerat några större verk!» Då förstod mannen, ty då kände han igen sina pappenheimare...

Ty han liksom alla de, som levat inom akademiernas väggar, vet att så går det till. Inom dessa väggar bor en alldeles speciell uppfattning av ting och förhållanden, en luft, som man inte undgår att inandas, och som kanske inte är så alldeles hälsosam. Naturligtvis äro långt ifrån alla underkastade dess osunda inflytande, ty folk äro ju olika mottagliga, några ha större motståndskraft och starkare andningsorgan än de andra. Men många äro klena i anden och andningen, när de komma därin, det är för dem, som den akademiska luften blir fördärvbringande.

När jag förtrytsam vände ryggen till min filosof, därför att jag fann honom förvandlad till en jordens träl, var jag nämligen ännu så mycket novis i de akademiska rummen, att jag inte visste, att han inte i någon mån bildade ett undantag. Efter att ha tjänat några år längre förstod jag att jag bedömt honom mycket orättvist, och att hans fall icke var ett undantag, med vilket man har overseende, utan att sådant är regel, ja, till och med kutym, som det heter på det akademiska språket, d. v. s. ett antaget och som giltigt erkänt

(Forts. sid. 241.)

Kobbs Äkta Kinesiska Théer
Obs! Lilafärgade etiketter.
Peking * Canton * Hongkong
Rekommenderas av Herrar Läkare.

SÄG DET MED Kuddar!

Kudden är modern och har sin romantik.

Några råd för damernas val.

DÅ FURST METTERNICH EN TID VAR ÖSTERRIKES ambassadör hos Napoleon I, hade han lärt hertiginnan av Abrantès, sin väninna, ett slags blomsterspråk. Om blommorna för dagen i hennes trappuppgång och för rum utgjordes av rosor och nejlikor låg det en hel värld uttryckt i detta. Var dekorationen däremot liljor och lövkojor, betydde det något helt annat.

Vi äro kanske inte fullt så romantiska nu som för hundra år sen. Men vi ha stämningar som vi gå efter, vi vilja uttrycka vår personlighet, som det så skönt heter, både i våra rums inredning och i mycket annat. Och när vi inreda våra bostäder är det detaljerna vi ge mest betydelse för det där s. k. uttrycket av personligheten. Få saker är väl i det fallet så känsliga som kuddarna i ett rum.

Det är inte fråga om att man vill ha en svart kudde eller en röd kudde eller alla tvättbara, eller alla enfärgade eller orientaliska eller liberty eller Biedermeier — nej, frågan är mycket subtilare än så. Vi veta numera en hel del om färgernas psykologiska inverkan. Det uppeggande i röda och orangefärgade toner, det lugnande i de blå eller blågröna är vetenskapligt konstaterat. En temperamentsfull och nervöst retlig människa behöver en lugnare omgivning än en flegmatisk. Om ni skulle vara omgiven av tröga, indolenta personer, som ni tycker skulle behöva en uppruskning, så är det inte ur vägen att hålla färgerna i vardagsrummet, där soffan eller divanen naturligtvis är fylld av kuddar, i orange, scharlakans och klarviolett. Det blir som en fanfar! Även det trögaste temperament kommer att taga inflytande, säga de lärde.

Finns det däremot i hemmet en andens arbetare, som kanske halvt sliter ut sin kroppshyddas ständigt brinnande själ, då är

med sin livligt gröna är nog för positivt, även om det bäst det verkar glatt och därför skulle kunna komma i åtanke.

För resten skulle man ju kunna skriva en roman om kuddar. De äro så intimt förbundna med rummet för det första och med sin ägarinna för det andra.

Det finns inga mera populära handarbeten. De flesta damer, som brodera — ja, numera är det inte självklart som förr att alla damer brodera — vilja ha en kudde i gång. Många föredra en med mycket arbete bara den blir vacker. Denna drift att lägga ner sin själ och sina timmars möda i en kudde har gjort att korsstygnbroderiet »petits points», som den tekniska termen lyder för de fina korsstygnen över en tråd, åter kommit till heders med 1840-tals mönstren i rosor och gröna blad. Det ligger något för kvinnans psyke tilltalande i det där tålamsprövande arbetet, som man segt och ihärdigt övervinner och når ett poetiskt tilltalande resultat, som man kan peka på efteråt. Inte alla segslitna tålamsprövande arbeten, som hon får ta itu med, ha sådana följder.

Kuddarna i en kvinnas rum ha alltid massor att berätta om henne själv. Man kan bestå sig en viss lyx i kuddar. Även om man annars inte har råd med att lägga ner några summor på inredningen av sitt rum, kan man alltid tillhandla sig en sidenbit på realisation, om man ser en vacker en, som tilltalar en. Brokad i renässansmönster med stiliserade granatäpplen eller heraldiska fåglar är nog en sak, som inte förekommer alltför ofta på stockholmska realisationer, men annars äro kuddar av sådant material en högförnäm ackquisition. Kanske alltför förnäm för ett flickrum med lackerade möbler. Men då återstår det ju alltid att lägga ner sin själ i en viss färg, djupt vinnrött i en varm, klar ton eller en sammets svart kudde, som man syr klotrund och ibland förser med handtryck, eftersom

handtryck just nu är det sista skriket. Den ensliga ungarlens flottiga satinkudde vanligen med ett av mycken användning halvutplånat blommönster berättar sin egen sorgliga saga. Men tänk glädje att få ge honom en stilig kudde i fästmöpresent. Det är pietetslöst att vraka alla de gamla broderade kuddarna från den föregående generationen. De som bara ha en tjuguar på nacken förefalla oss för det mesta bara omoderna och fula. Men vi ha mera förståelse för femtioåringarna och de ännu äldre; det är deras teknik, som nu börjar bli modern på nytt. Men det finns väl alltid möjlighet att bereda någon plats för de där halvgamla, föraktade. Olyckligtvis ha de oftast sytts i så slitstarkt material — linne med applikation, yllestramalj med gobelinstygn i ylle och sådant — att det inte är något hopp om att de snart skola gå under av älderdomssvaghet. Men ge dem en plats ändå, kanske i någon gammal gungstol eller i den hårda soffan i hallen! En vacker dag kommer en väninna och säger: nej, men en sån lustig kudde och vad den ser gammaldags hemtrevlig ut! Precis en sådan sydde min moster till julklapp åt oss. Så förståndigt att du bevarat den. TRÄDLÖS.

Längst t. v.: på tvären en pöl i blankt mörkviolett siden och gräddfärgat moaré, därefter rund svart sidenkudde, en brokadkudde med libertymönster och ett par andra kuddar av brokigt libertysiden med orientaliska motiv. (Nordiska Kompaniet.)

Pöl av bronsfärgat siden. Kudde av grovt handvävt linne med blommotiv. Kudde av scharlakansröd mockasammet. Komponerade av Ellen Ståhlbrand. Tyra Grafströms f. d. medarbetare.

En liten fröken i en stor stol med klotrund dunkudde i svart mjuk taft med blommor i handtryck, guld och sparsamma färger. T. v. på golvet hårt stoppad marokansk med mitt-applikation i brokigt läder. (Nordiska Komp.)

NUTRIGÉN

TEKNISKA FABRIKEN JOFUR, STOCKHOLM.

ger växterna kraft och blommorna glans; synerligen drivande, billigt och drygt.

Finnes i alla frö-, färg- o. kemikaliefärer fr. kr. 0.75 pr burk.

G Ä S T E N F R Å N M Ö R K R E T

A V K Å R E J O H A N S S O N .

DET HÄR ÄR EN GANSKA HEMSK historia om en liten duktig prästgårdstös.

Världen förbättras i många avseenden. Folk äter bättre nu än för hundra år sedan. Tidningarna äro bättre nu, än de voro förr. Ja, till och med bovarna äro bättre nu, än de voro i gamla tider! Då hade de förskräckliga mustascher och of-tast smutsiga underkläder. Nu dofta de parfym, ha nackbena och åka i Rolls Royce.

Men det finns något, som inte har blivit bättre! Det är prästdöttrarna. De voro lika bra förut också. I synnerhet de, som bodde på landet.

Solberga prästgård låg ganska ensamt och ödsligt. Det var två kilometer fram till stora landsvägen, där socknens riktiga bondgårdar lågo. Den lilla avtagsvägen slingrade sig fram över ofruktbar och dyg mark. Om vintern, då det var mycket snö, tornade alltid drivorna upp sig till hur fantastiska byggnadsverk som helst här mitt på slätten. Då våren kom, och käl-lossningen begynte, var det nästan ännu svårare att komma fram på den gropiga och nästan bottenlösa vägen.

Jag tror, att det är så ännu i dag, fastän fordbilar och radio förstås ha lättat upp ensamheten.

Gamla prostinnan Brändström är kanske bekant? Hon har i varje fall berättat många sällsamma historier för mig. Ty jag tror på spöken och bemödar mig på allt sätt att vara så vidskeplig som möjligt. Fast det där om att man skall spotta ett visst antal gånger, när svarta kattor springa på ett visst sätt från ett visst håll, tycker jag är så förfärligt invecklat, att jag ännu inte orkat lära mig det. Får se, hur det kan gå!

Det här är emellertid ingen spökhistoria utan en fruktansvärt sann historia. Hon hette Betty Hagéus på den tiden, och var följaktligen dotter till prosten Hagéus i Sol-

berga. Det var han, som varje jul brukade presenta biskop Landgren en burk Ljunglövs etta och biskopinnan ett paket prima te, privat införskaffat från en engelsk vän i Kanton.

Hon var lika djärv som sin far, lika begävad som sin far, lika from som han och lika originell som han. Undra då inte på, att hon svarade ja, när gubben en vacker dag dunkade henne i ryggen, tog långpipan ur munnen och sade:

— Du vågar väl vara ensam hemma, tösen min, medan mor och jag reser ner till Göteborg i ett par viktiga ärenden? Själv måste jag, senast i morron upp till herrarna i Venerandum Consistorium, och mor måste ju ha ett par nya kattunsöverdrag till sofforna där uppe i hallen. Vi kan just i dag få skjuts hela vägen med patron på Kleve, och då är det bäst vi far bägge två. Det kanske dröjer till nästa lägenhet. Här är nyckeln till penningskrinet där nere på expeditionen! Jag har ganska mycket pengar där nere för tillfället... det är lärarnas löner också. Om klockarn skulle komma i morron bitti, så kan du ge honom mot kvitto trehundra riksdaler!

Betty var inte ett dugg rädd att vara ensam ett par dar. Hon kände alla i socknen. Hon var gubbarnas solstråle, och gumornas allt i alla. Några stygga människor har det aldrig funnits i Solberga. Inte behövde hon då vara rädd inte! Klockarn kom inte nästa morgon och hämtade sina pengar. Men det berodde nog på väglaget. Man var redan långt inne i mars, föret var försvunnet, och det såg uruselt ut på slätten.

Betty satt inne, trallade och sjöng och vävde. Då och då gick hon ned i salen och slog an några ackord på den bruna valnötstaffeln. Med sitt arbete och sina toner kände hon inte ensamheten.

Nu är det tredje dagen, föräldrarna ha varit borta, och i morgon afton väntar hon

dem åter. Hon har tänt alla lamporna i salen och dragit fram en gammal, trevligt stoppad länstol till den muntra brasan. Hon läser för tusende gången en liten lyrisk dikt av den ädla och goda mamsell Fredrika, som hon med hela sitt unga hjärtas glöd beundrar och dyrkar.

Då hör hon plötsligt, att någon kör fram på gårdsplanen. Det går i rask takt och låter, som vore det tvåspänt. I en blink är hon ute i köket och skickar den lilla tjänsteflickan att öppna dörren och ta emot främmandet.

Själv springer hon till fönstret och tjuvtittar bakom rullgardinen. Det är inte någon av prästgårdsfolkets bekantskaper, som kommer. Det är gästgivareskjuts ända nerifrån Tunge. Hon känner igen kusken och lägger märke till mössans breda guldrand.

Vem kan det vara, som kommer så här på kvällskvisten?

Och det i detta väder till på köpet? Vårvindarna blåsa ju in från havet, nästan alltför skarpt. Och regnet silar ned med små uddvassa, envisa droppar.

Till sin häpnad ser hon en ståtlig ung man i en stor tulubb av ekorrskinn hoppa ut ur den täckta droskan. Han betalar kusken genast. Denne ser mycket belåten ut, som om han fått en rundlig drickspeng. Han bugar artigt för gästen, hoppar upp på kuskbocken, snärtar till de svarta hästarna och försvinner med sitt ekipage i det våta mörkret.

Pigan kommer tillbaka efter någon minut.

— Fröken Betty, det är en ung präst därute, och han vill ta'a med prosten!

— Sade du inte till honom, att prosten är bortrest?

— Jo, de sa' jag, men då hade han redan skickat i väg sin skjuts. Fröken får gå ut till honom!

Betty känner sin värdighet såsom till-

(Forts. sid. 244.)

Bröllop firades i Stockholm fredagen den 17 februari mellan löjtnanten i Fortifikationens reserv Folke Stenberg och fröken Greta Sundin, dotter till brukspatronen Clas Sundin och hans maka, född Fritsch. (Lamm, foto.)

Lördagen den 25 februari sammanvigdes e. o. hovrättsnotarien Ivar Skarstedt och fröken Astrid Schlyter, dotter till generalkonsul Carl Schlyter och hans maka. (Lamm, foto.)

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Vad synes eder om Kristus? Matteus 22: 42. Kristus Jesus är den som har dött, ja än mer, den som har uppstått; och han sitter på Guds högra sida, han manar och gott för oss.

Romare br. 8: 34. Kristus Jesus har kommit i världen för att frälsa syndare, bland vilka jag är den främste.

I Tim. br. 1: 15. Må vi se på Jesus, trons hövding och fullkomnare som i stället för att taga den glädje som låg framför honom utstod korsets lidande och aktade smälken för intet och som nu sitter på högra sidan om Guds tron.

Hebr. br. 12: 2. Vi veta att en människa icke bliver rättfärdig av laggärningar utan genom tro på Kristus Jesus.

Galater br. 2: 16. Om rättfärdighet kunde vinnas genom lagen då hade ju Kristus icke behövt lida döden.

Galater br. 2: 21. Han har dött för alla, på det att de som leva, icke må leva för sig själva utan leva för honom, som har dött och uppstått för dem.

II Kor. br. 5: 15.

För mig du offrad blev på korsets stam, ett heligt, menlöst, obesmittat lamm; för mig du ock fullkomnat hela lagen och bragt rättfärdighet och frid i dagen. Så hjälp mig, Jesus, detta barnsligt tro och finna däri för mitt hjärta ro. —

Guldmedalj Nässjö 1922
Guldmedalj Falun 1927
H. M. Konungens Hovleverantör

Tiderna igenom komma Edra

Dirigold-bordbestick att förlåna Eder glädje och tillfredsställelse.

Om Ni emellanåt putsar Edert DIRIGOLD med Dirigold-putsextrakt, kommer det att städse sprida glans o. trevnad i Edert hem.

Begär prospekt från DIRIGOLDS FABRIKER - ÖREBRO (ALCOMETALLER) Försäljning i Stockholm: Birger Jarlsg. 26 (mellan Sture- och Engelbrektsplan)

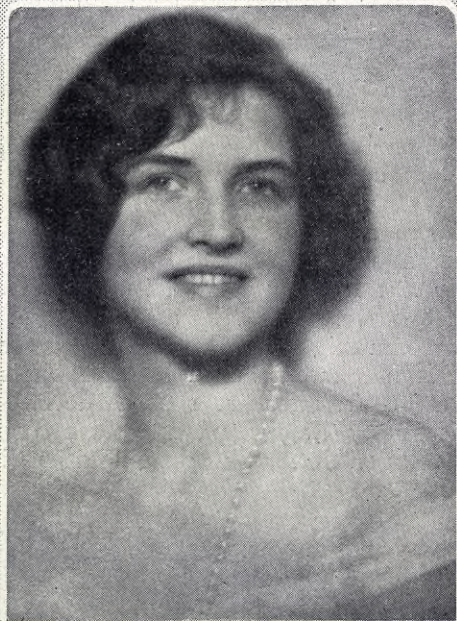
Prinsparet Bernadotte firar den 15 mars 40-årsdagen av sitt bröllop. Efter ett i dagarna taget foto. Hård, hovfoto.

En ny kvinnlig medlem får riksdagen snart, då generalskan Ingeborg Hegardt, här fotograferad för Idun i sitt vackra hem i Östersund, gör sitt inträde i andra kammaren. Fru H. har ända tills nyligen varit bosatt i Halmstad, där hon gjort en livlig insats i det moderata kvinnoförbundet och i social verksamhet. (Lingsell, Östersund, foto).

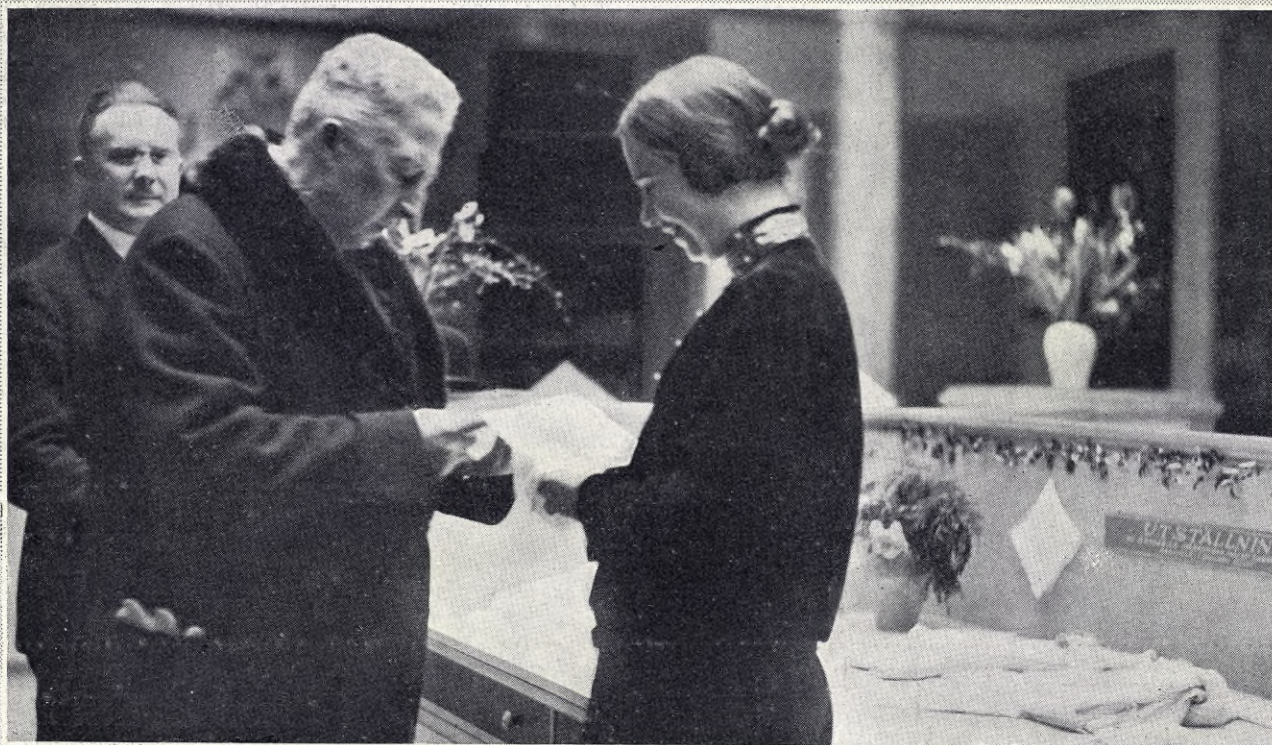

Furst Otto v. Bismarck.

Ann Mari Tengbom. (Jäger foto.)

En celever förlovning har tillkännagivits. Järnkanslerns sonson furst Otto v. Bismarck, sedan någon tid tjänstgörande vid tyska beskickningen i Stockholm, har förlovat sig med fröken Ann Mari Tengbom, dotter till generaldirektören, professor Ivar Tengbom och fru Hjördis Nordin-Tengbom. Bröllopet blir i Berlin.

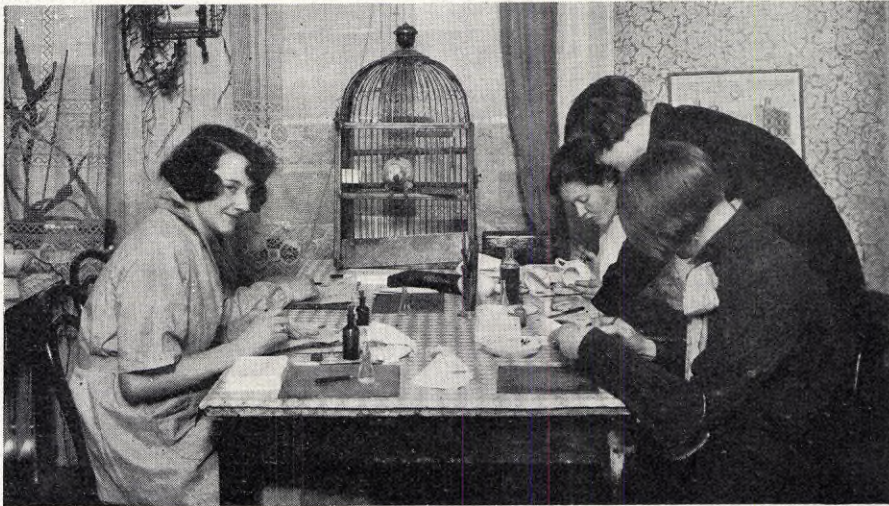

Resultatet av Iduns monogrampristävlan har under den gångna veckan visats på enutmärkt lyckad och välarrangerad utställning i Svensk Hemslöjd, där en intresserad publik tagit del av de vackra proven på gammal och ny märkningskonst. Bland utställningsbesökare märktes prins Eugen, som särskilt ville studera drottning Desiderias utsökta souvenirer. Här ses fröken Märtha Gahn och arkitekt Anders Lundberg demonstrera utställningen för prinsen.

HUSDJUR SOM ÄR PÅ MODET IGEN

PAPEGOJAN GÖR ENTRÉ ÄVEN I NUTIDSHEMMET OCH ÄR MYCKET UPPSKATTAD.

Papegojan har länge ansetts som ett attribut till äldre icke alldeles behagliga och mot mänskligheten mindre vänligt sinnade damer. Döm därför om vår förvåning, då vi ha upptäckt att papegojan kommit på modet igen och blivit en mycket omtyckt invånare i högst tidsenliga miljöer — papegojan är helt enkelt det mondänaste husdjuret just nu. Här presenteras några papegojar, som residera i huvudstadshem.

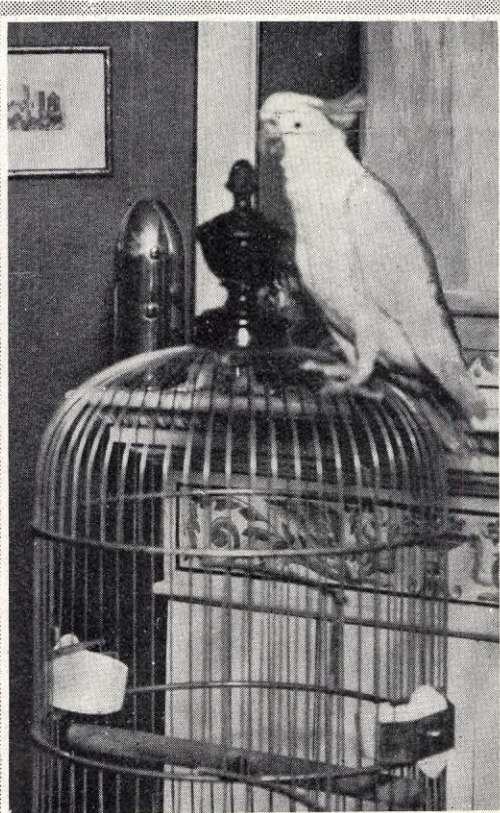
Gojan i buren bland målareleverna är Bep-pi, gammalt inventarium i Nordberg & Petersens Målarskola.

Papegojan Polly och taxen Lill-Britt, direktör Louis Zetterstens husdjur.

Gojan på mattes arm är fröken Astrid Hesses.

Vita Kakadoran tillhör fru Elsa Tegnér.

Till jämförelse med papegojan av idag presenteras här en papegoja från 1700-talet, som samtalar med sin matmor. Målning av Per Hilleström. Ericssbergs konstsamling.

DEN SOM ÄGER EN PAPEGOJA BEHÖVER aldrig känna sig riktigt ensam. Om inte det dekorativa djuret talar med människotunga så skriker det. Folk som inte själva förlorat sitt hjärta till en papegoja tycka att hennes skrik låter illa och det får medges att en tropikskog, där det hänger en papegoja på var gren, måtte vara ett inferno i fonetiskt hänseende.

Men fråga en papegojägare om han vill avyttra sin skatt! Alla de mattar och husar vi intervjuat i ämnet äro åtminstone eniga om att huset skulle bli som en grav om den gröna, gråa eller vita praktfågeln komme bort.

Den ståtligaste och livligaste representanten för papegojsläktet som vi träffade på vår rundvandring i huvudstaden var Polly, ägare direktör och fru Louis Zettersten. Polly i sin tur äger Lill-Britt, vär-

dens smäckraste bruna tax. Den hanterar Polly som om hon vore slavägare, nyper henne, hackar henne på nosen, slåss med henne. Och Lill-Britt blinkar inte en gång, hon vet att Polly aldrig skulle hacka till hårt i hennes ögon. När Lill-Britt blir för sömnig och otrevlig går Polly till matte, sätter sig på hennes syborgskant och börjar städa. Korgen tömms på sitt innehåll och de bästa trådullarna ätas upp. Finns det ett finare broderi i korgen är det ett tacksamt och intressant göra att plocka ut tråd efter tråd.

I »Blå tornet», just i Strindbergs våning, bor fröken Astrid Hesse med sin gråa Jaqot. Denna är nöjd bara hon får sitta på Mattes axel, borra in näbbet i hennes hår, pilla henne i ögonen och småkuttra. Jaqot är mera duva än papegoja.

(Forts. sid. 243.)

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

SIGRID NORDENFALK.
F. frih. Sparre, Stockholm.
Änka efter majoren Otto Nordenfalk.
85 år den 12 mars.

CAROLA HARLING.
F. Roos, Stockholm. Änka
efter f. d. överkontrollören i
Tullverket C. E. Harling.
80 år den 15 mars.

FANNY WINBERGH.
F. Dahl, Djursholm. Änka
efter köpmannen August Win-
bergh, Stockholm.
75 år den 12 mars.

MALLY FORSSMAN.
F. Lundström, Stockholm.
Änka efter kanslirådet, fil.
d:r L. Arvid Forssman.
75 år den 14 mars.

ANNA af SILLÉN.
F. Sebardt, Stockholm. Änka
efter agronomen Axel P. af
Sillén.
70 år den 11 mars.

CECILIA af KLERCKER.
F. Trozelli, Stockholm. Änka
efter ryttmästaren vid Kron-
prinsens Husarreg:te Adolf
af Klercker, Malmö.
70 år den 13 mars.

ALMA SVENSON.
F. frih. Kruise af Verchou,
Östersund. Änka efter majoren
Karl Axel Svenson.
70 år den 13 mars.

WENDELA von KRUSEN-
STJERNA.
F. Åberg, Örebro. Änka efter
skogsförvaltaren Hjalmar von
Krusenstjerna.
70 år den 15 mars.

JENNY THOLLANDER,
F. Leyonmarck, Stockholm.
Änka efter justitierådet Axel
Thollander.
70 år den 15 mars.

JULIA ALTHIN.
F. Fahlman, Strängnäs. Inneh.
Svenska följetongsförlaget.
Maka till förlagschefen C.
Ludv. Althin.
65 år den 14 mars.

GERDA KRUSE.
Fröken, Djursholms Ösby.
F. d. överföreståndarinnan vid
A.-B. Stockholmstelefon.
65 år den 15 mars..

EBBA HALLDIN.
F. Hallerström, Stockholm.
Socialt o. filantropiskt verk-
sam. Maka till f. d. kontors-
chefen Albert Halldin.
65 år den 16 mars.

FREJA GRAFSTRÖM.
F. Bredenberg, Stockholm.
F. d. förest. f. Sthlms Priv.
Förlossn.-hem. Änka efter
konsul Ernst Grafström.
60 år den 12 mars.

KATHINKA EVERS.
F. Lieberath, Kolberga, Os-
karshamn. Maka till f. d.
löjtnanten Karl Evers.
55 år den 10 mars.

MARIA GÖTHLIN.
F. Billman, Surahammar.
Maka till kyrkoherden i Sura
Axel Göthlin.
55 år den 12 mars.

TINE ERIKSON.
Fru, Västbro, Värmlandsbro.
Maka till led. av Riksdagens
2:dra kammare, godsägaren
E. G. Erikson.
50 år den 2 mars.

ANNA MÄHLÉN.
F. Gyllenskepp, Sundbyberg.
Maka till ingenjören Carl-
Edvard Mählén.
50 år den 10 mars.

VALBORG BAGGE.
F. Wieder, Lund. Maka till
fotografen Per A. Bagge,
Lund.
50 år den 11 mars.

MÄRTA EDQUIST.
F. Borgenstierna, Stockholm.
Författarinnan. Maka till kom-
ministern Carl Edquist.
50 år den 11 mars.

LINNÉA LÖF.
F. Martin, Stockho:m. Maka
till överingenjören Emil Löf.
50 år den 12 mars.

Hushållspengarna

giva mer, om Mor bakar själv, och som
jäsmedel använder Rumford — det hälso-
samma, äkta fosfatbäckpulvret.

STEINWAY & SONS

ENSAMAGENTUR:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 39.

Badinrättningen
Telefon Sö. 330 56
och Sö. 4867.

Establerad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badstugugatan 4.

Tvättinrättningen
Telefon Sö. 336 30
och Sö. 15735.

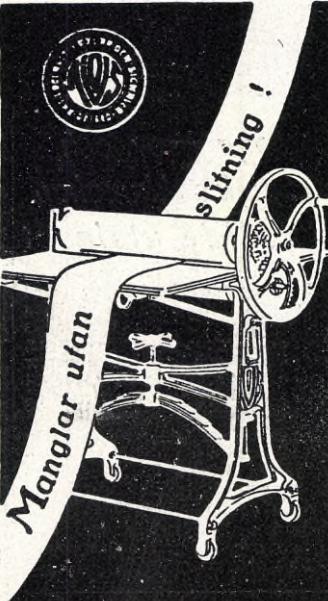
**BERGS
AKTIEBOLAGS
NORRKÖPING**

BOMULLSVÄVNADER
HÖGSTA KVALITET

**LÄTTSYDDA
SLITSTARKA**

till salu hos varje välsorterd
vävnadshandlare

slitning!

Manglar utan

AVOS

är den idealiska mangeln för hushållet. Svenskt material och svenskt arbete, tyst och lätt gång, patentkonstruktion, som hindrar klädernas slitning — allt detta ställer Avos främst. Om ej Eder handlande för den, tillskriv

AVOS, Örebro.

Iduns kvinnoklubb

Frida Stéenhoff talar om Ibsen.

En värdefull och högst kunskapsgivande kväll gav d:r Agne Beijer Idunklubben med sitt föredrag om "Gustaf III och hans teater". D:r Beijer är en sakkunnig ciceron i detta lysande tidevarv och teatern har hans kärlek, både Gustav III:s och vår egen tids. Nu fingo vi av honom en angenäm orientering i 1700-talets teater och genom skioptikonbilderna en titt in i Drottningholms märkliga teatermuseum, som t. o. m. stockholmarna känna alldeles för litet till. Klubben framför än en gång sitt hjärtliga tack till föredragshållaren. Samt till fröken *Andrea Gullberg*, som med förnäm gestaltningskonst och utmärkt teknik föredrog några violnummer. En utställning av konstgjorda blommor från den kända modefirman *Stina Löw* och från *Ida Haglinds* eftr. väckte stort intresse.

Nästa gång Idunklubben sammanträder sekt. I torsdagen den 15 mars och sekt. II torsdagen den 22 mars kl. 7,30 em. komma vi att fira Ibsenjubiléet. Författarinnan fru *Frida Stéenhoff* har varit nog älskvärd att lova oss ett föredrag om *Ibsen* — hennes personlighet och kunskaper borga för att det blir en kväll av stort värde.

Ett patricierhus.

(Forts. fr. sid. 229.)

ter och valnötstolar med guldprässat läder. Inga andra möbler än de som höra en matsal till: bord, stolar och ett pampigt barockskåp. Inga målningar, inget porslin på väggarna att sysselsätta tankar och ögon med under måltiden.

I biljardrummet sitter den unga konsten i högsätet. Birger Simonsson, Carlson-Percy, Sandels, Sköld och en hel rad andra ha någon duk var där. Dessutom hänger där ett kraftfullt arbete av Edvard Munch, ett vinterlandskap och av samme konstnär en tavla med en av hans berömda fiskaretyper.

Husets pärla är väl ändå musikrummet — hur många hem ståta med ett särskilt musikrum? Men fru Pineus är pianist, i yngre år en mycket uppburen sådan och det är därför helt naturligt att fru Musica fått en så vacker helgedom i Villa Darjeeling. En gigantisk Liljeforsmålning med örnar upptar ena kortväggen och bland övriga konstverk stannar man inför en solglödande Gisarro, en mörknad duk, som kallas *Caralir*, ett Zornporträtt av fru Pineus och ett mänskenslandskap av Fritz Thanlow. Den öppna spisen med sin drivna mässingskupa och galler är en vacker och rolig detalj i rummet.

Men den allra vackraste bland klenoderna, inte bara i detta rum utan kanske i hela huset är ändå mattan. Den är kolossal till sin storlek, något som inte annars brukar vara fallet med orientaliska mattor av denna typ. I mittfältet är en persisk saga invävd, en saga med gammalt känt motiv, en prinsessa i fara för en glupsk drake och räddaren som nalkas. Kantpartierna fyllas av ständigt växlande figurer jämte mattans historia och sagans innebörd förtäljda i persisk skrift.

I andra golvplanet ligger sovrum och gästrum och en stor hall där den stora gravrysamlingen inrymts.

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Redaktör:

Frithiof Hellberg **Eva Nyblom**

Redaktionen: kl. 9—5 Expeditionen: kl. 9—5
Norr 9803 — Norr 402 Norr 1602 — Norr 6147
Verkställande direktören Annonsskontoret: Norr 6147
Norr 4304 Annonsschefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t.
Helmarg. 55:—, halvmarg. 30:— pr gång. Lediga
platser och platssökande 30 öre, minimipris 3:60.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år 17:—	Helt år 15:—
Halvt år 9:—	Halvt år 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

Gahns Bonvax

**ETT LÄTT
ARBETE**

och ett arbete som
lämnar ett utmärkt re-
sultat är vad alla er-
fara som bona sina
golv med det bästa
bonvaxet —

Gahns Bonvax.

Försök den till osten

SENAP
är den äldsta
aptitväckaren
och den bästa
ty den

**BEFORDRAR
MATSMÅLTNINGEN**

Colmans senap är en över-
dådig krydda till osten. Den
framhäver all dess fina, rika
arom. — Försök det.

Colmans SENAP

Blanda den **FÄRSK** varje dag

**Ringa arbete —
överlägset bröd**

Det är vad Marta ger Eder. En gång prö-
vad, är den oundgänglig
för varje hem. Synner-
ligen lämplig för färs-
och korbberedning.

Broschyr
sändes gratis
och franko.

Norrahammars
Degknädningsmaskin
MARTA

Pris från Kr. 20:— i järn- och bosättningsaffärer.

NORRAHAMMARS BRUK, NORRAHAMMAR.

Dr. Fromms Bröd för
Sockersjuka
hos John Askfunds Ångbageri Göteborg, tel. 1425.3326.2422.

Den är populär

Singer Lilla Elektriska. Den har en stor symaskins alla förtjänster och är utrustad med en modern Singers alla konstruktiva finesser. Då den icke användes, kan den lätt placeras var som helst utan att skrymma.

Den minsta till utrymmet —
den största till nyttan.

SINGER

Varför är Gardan så verkningsfullt

vid nervsmärtor och huvudvärk, vid feber och smärtor i muskler och leder.

Emedan det angriper det onda vid roten och kväver den begynnande opassligheten i sin linda, verkar snabbt och är absolut oskadligt för hjärta som mage. Gardan innehåller ej salicyl.

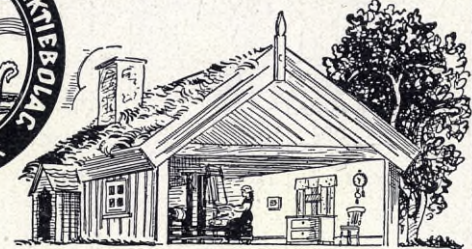
GARDAN

TABLETTER

Fås på alla apotek i glasrör om 10 tablett. Kr. 1.80

Behåll i minne: begär Marks linne!

Bästa linnet nu som förr

kommer från Kungsäter, Marks härad. Modern storindustri har framvuxit ur den uråldriga hemvävningen, men varan är alltjämt marknadens främsta. Marks linnevaror äro klätfria, och behålla, därför efter tvätt samma fasthet och förnäma utseende.

MARKS

HANDDUKAR och DUKTYGER.

MARKS LINNEMANUKTUR AKTIEBOLAG, KUNGSÅTER

Bensintvätta För den nyfödde.

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Kompl. utstyrslar 8 å 10 kr. Tillförlitl. mönster o. beskr. 1.50 i postanv. 17 års verks. Fru E. Caspersen, Örebro.

Fru Pineus sovrum är en läcker interiör i gammalrosa och elfenben. En stolpsäng med omhängen, en bekväm arbetsvrå ge rummet karaktär av intimt gammaldags vardagsrum. Annars är ordet gammaldags något som absolut inte kan komma till användning vid beskrivning av det Pineu'ska hemmet, varken evad det gäller värdfolk eller inredning. Hela hemmet är genomgående modernt, kultiverat, vackert, måttfullt. Att ramen kring det lösa bohaget in i minsta detalj är så formfulländad ger fru Pineus arkitekten, professor Charles Lindholm förtjänsten av.

Det var ingen stor tomtareal Villa Darjeelings byggherre hade till sitt föfogande då han skulle bygga sitt hus. Men det blev ändå plats för en trädgård, ingen lummig lustgård visserligen, men en klipp-trädgård, ordnad av direktör Rudolf Abe-lin i Båstad.

TH. E.

Kvinnan av igår.

(Forts. fr. sid. 231.)

flesta. (Ty det kan man säga att kvinnan av igår gör, denna övergångsvarelse, vilken lever två liv på en gång — husmoderns bredvid brödvinnarskans.)

Då jag läser de spydiga glosor om kvinnligt arbete, kvinnliga sociala intressen och insatser det numera knappast går en dag utan att någon ung akademisk övermage slungar ut — ser jag liksom i andanom det roade och tåliga leendet på Martaansiktena. Vänta, tyckas de säga, vi få väl se vem som får rätt, om det inte blir vi, vi som redan äro orienterade i den nya tid mot vilken vi gå, där alla måste arbeta och förstå sin plats i kedjan.

I denna kedja äro vi kvinnor nu olösligt inordnade. Samhället har inte råd att avvara vår erfarenhet, vår kunskap, vår ansvarskänsla!

Det är detta vi borde säga belackarna med litet mer eftertryck än bara ett stilla leende.

Kvinnan av i går har alltför väl lärt sig läxan om sin betydelselöshet, om det livsområdets irrationella karaktär hon speciellt företräder. Varför skulle det annars sitta så få kvinnor i de församlingar och nämnder som ha med det området att skaffa, barnens hemmets, familjerättens, etc? Där borde kvinnan ju i stället vara i majoriteten och betraktas som auktoritet i kraft av sin speciella mission här i livet?

Men ännu är hennes undergivenhet under ett falskt och konventionellt kvinnoideal allt för stor. Ännu göra kvinnorna icke tillräckligt gällande att den egenskap de företräda, moderligheten, är en av tillvarons mest positiva egenskaper, att ett sunt kvinnlighetsideal icke är ett passivt sådant, utan ett i hög grad aktivt, krävande gehör; respekt, lika representationsrätt, lika medbestämmanderätt i alla samhällsfrågor.

Kvinnan av igår har i det avseendet en stor arbetsuppgift att fylla och behöver sannerligen nte undra vadi hon skulle göra med sina återstående år!

I det stora folkhem, vartill de bästa i tiden söka dana vårt samhälle, måste modern — kvinnorna — ha lika stor plats och rätt att utveckla sin personlighet och sina synpunkter, som någonsin fadern — männen.

Men därhän komma vi knappast om vi fortfarande nöja oss med partiernas fagraste löften och lägsta platssiffror, om vi inte inse att tiden är inne för oss att upphöra med våra olönade tjänster i männens hus och skaffa oss ett eget.

ANNA LENA ELGSTRÖM.

Den är vis...

som dagligen dricker ett par glas *Fruksalt-Samarin*. Den enkla och läskande hemkur håller kroppen i god form och ger vigör.

Orsaken är att organismen erhåller ett invärtes bad, som frigör den från otjänliga ämnen, blodet uppriskas, vilket allt förlänar en känsla av välbehag.

Se alltid till att Ni har hemma *Fruksalt-Samarin*, det håller fysiken fin.

Samarin kostar kr. 2.50 pr fl. varav erhålles 50 glas av det läskande *Samarin* hälsovatten. Säljes överallt. Obs! Ej i lös vikt.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

MODET KRÄVER DET

Bevara Eders märta figur! Hav där för alltid en ask *Crystallosette* till hands och använd dessa i stället för det starkt fettbildande sockret. De kosta endast 50 öre pr ask om 500 st.

Crystallosette

Stränga prov och teknisk sakkunskap fällde utslaget

I skarpaste konkurrens med andra världsfabrikat ha nyligen Viking-uren (Cortébert) antagits av de italienska statsjärnvägarna. Ingenjörer och urmakareexperter voro i denna tävling så noga, att t. o. m. välkända ur kasserades på grund av konstruktionsfel.

Endast de skickligaste fackmän kunna avgöra en dylik sak. Vikingurens triumf bekräftar blott de svenska fackmännens omdöme om de nya Viking-uren.

Samma kvalitet-Vikingur, som järnvägarna antagit, säljes av de flesta urmakare.

Herrur, silver Kr. 45 o. högre, 14 kar. dubbelboett, Kr. 160 o. högre, 14 kar. öppet Kr. 120 o. högre. Armbandsur, olika prislägen.

HOSTOL
ÖVERTRÄFFAD BRÖSTKAREMELL
H. M. DROTNINGENS HOVLEVERANTÖR
Sockerbageri-Aktieb. Emil, Sthlm.

Finnes i alla vals. affärer i hela landet.

Är ni gentleman, herr docent?

(Forts. fr. sid. 233.)

tillvägagående, »kutym» är inom akademiernas och universitetens väggar ett bevingat ord, det nedbryter alla svårigheter, utslätar alla oegentligheter och ger pondus åt alla personliga synpunkter. Mycket mer än orden »lag» eller t. o. m. »statut», vilket senare dock icke heller så sällan användes för att spränga murar, eller kanske snarare för att försvara sådana mot nyinkräktare.

Bland de »kutymen», som sålunda en gång för alla godtagits är den att vara solidarisk och respektfull mot varandra bara till husbehov, bara i vardagslag, när var och en sköter sitt, lever sitt lilla liv, lyfter sin lilla lön, och inte ofredar kollegorna. När det blir kritiskt däremot, det vill säga, när det blir fråga om lediganslagna tjänster och anslag, då bjuder tvärtom kutymen, att man lägger all solidaritet å sido. Då finns det ingen institution som är så osolidarisk som akademierna både de lärda och de konstnärliga. Tänk bara på läkarskrået! Som håller så fast samman, hand vid hand, att det inte finnes någon världens möjlighet att intränga i den ringen, inte ens för att skynda till en dödsbädd! Och så blir en professorsplats ledig!! Och ögonblickligen brytes ringen — och »var tar sin och jag tar min». Och i vilket syfte? Bara för att »trollet skall bli utan...»

Och ändå, fastän man vet detta, och ser det upprepas år efter år för varje befordringsärende, uppstår inte någon opposition. Denna kutym att tala för sig själv, upphöja sig själv och nedsvärta sina medtävlare, som på andra områden skulle anses grundfelaktig, urtarvlig, och visa verklig brist på gentlemannaskap, praktiseras ledigt och utan nämnvärd anmärkning bland dem, som företrädesvis borde vara ägnade att hålla idealerna uppe, iakttaga hovsamhet och humanitet, av de så kallade andens utkorade.

Hur är det möjligt, att sådant får bestå? Finns det då intet annat sätt för en akademiker att komma fram än att missfirma sin motståndare? Är det ej på detta område som överallt annorstädes nog med att skaffa sig egna meriter och låta andra upptäcka och framvisa dem?

Det är frågor, som äro lättare att ställa än att besvara. Ätminstone borde man för att kunna göra det säkerligen vara både naturvetare och filosof. Men för all del inte en sådan naturvetare och filosof, som någonsin i sitt liv söker en professur. ALMA SÖDERHJELM

En tavla på Nationalmuseum.

(Forts. fr. sid. 227.)

i cirka fem minuter, kan man komma underfund med att den föreställer två kvinnor, troligen i pyjamas. Den ena skjuter den andra. Ur den skjutnas huvud rinner minst ett par liter blod. I en hörna syns ett hembiträde, som dånar. I det ytterst märkvärdiga rummet finns en säng med sängomhängen, den, liksom allt det övriga i de ohyggligaste färgsammansättningar. Omkring tre hundra springa runt på golvet, som är belagt med djurhudar. Mitt upp i hela grötröran spatsera två påfåglar, troligen förkroppsligande de båda kvinnornas andliga jag. Någonting, som ser ut som en kinesisk drake synes även. Varför inte ta steget fullt ut och måla dit ett helt menageri? Hela tavlan verkar elak dröm. Inte ens en sjuåring med mycket livlig fantasi skulle kunna framställa något värre.

Personer med svaga nerver och fruktan för mardrömmar avrådas på det livligaste från att gå och beskåda den och många andra tavlor i den unika samlingen.

Marianne Skow-Petersen.
Kungsholms läroverk för flickor.

En som uppskattar Dardels "Drama".

I en av de stora salarna i Nationalmuseum hänger en tavla som bär det spännande namnet »Drama». Den konstnär den har att tacka för sin tillkomst är svensk och heter Nils von Dardel.

Tavlan föreställer ett mord. Vi blicka in i ett stort rum, tydligen en sängkammare, att döma av en stor, av tunga draperier prydd säng i bakgrunden. Det klart röda golvet är beklätt med väldiga, gulbrokiga leopard- och tigerhudar. Nyss har en ung dam intet ont anande kommit hem från en maskeradbal. Om den dräkt hon här är en maskeraddräkt eller hennes ljusgröna pyjamas är ovisst. Hon är uttröttad efter nattens fest och ämnar just gå till sängs, då det förfärliga händer: en ung man i ljusröd kostym och svart peruk rusar plötsligt fram från något ställe, där han stått gömd för att invänta sitt offer och

Hela världens hårdoktor

TORRT
FETT
EXTRAFETT

$\frac{1}{2}$ flaska 3: 50
 $\frac{1}{2}$ flaska 2: 25

Doktor Dralle har hela världen till patient, tack vare sin segerrika kamp mot mjäll och andra sjukdomar, som förorsaka håravfall.

Björksaven, en av de viktigaste ingredienserna i Dr Dralles Birkenwasser, skänker liv åt hårrötterna, stärker nerverna och ger håret ett ungdomligt friskt och välvårdat utseende.

Välj Vad Världen Valt:

**Dr. Dralle's
Birkenwasser**

PARFUMERIE GEORG DRALLE, STOCKHOLM

**Sprit
och
glycerin**

jänte andra för huden välgörande ingredienser ingå som huvudbeståndsdelar i tillverkningen av

Eneroths Klubbtvål

Var och en som sätter värde på en verkligt förnämlig, balsamisk toalettvål, torde själv prova och bedöma.

Pris Kr. 1: — pr styck.

A.-B. ENEROTH & C:o, GÖTEBORG.

Om Klubbtvålen ej finnes hos Eder leverantör var god tillskriv eller ring fabrikanterna, som genom närmaste handlande låta expediera Eder en kartong om tre tvålar.

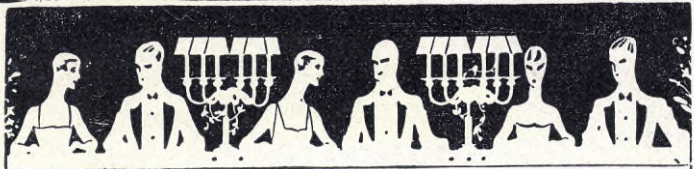
SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000: —

Huvudkontor: *Malmö*

Kontor i Stockholm: Drottninggat. 2 och Götgat. 31

Fullständig bankrörelse.

**Husets fru
har plikter ej blott som
husmor och värdinna...**

Mannens arbete utom hemmet och hustruns inomhus syfta i första rummet att trygga huets ekonomi — men framtiden med alla dess oförutsedda bekymmer kräver minst lika mycken omsikt. Det är här husets fru i de flesta familjer har en av sina viktigaste uppgifter att fylla, ty det är ofta på henne det beror, om en betryggande livförsäkring blir tagen eller ej. Många fruar dra sig för att yrka härlig — och ångra sig sedan bittert, när det är för sent. Låt ingen missriktad försynthet avvalla från att åt hemmet — om så erfordras t. o. m. med avstående av nöjen och mindre nödvändiga utgifter — skaffa den ekonomiska trygghet för framtiden, som ges av

en betryggande livförsäkring i

THULE

Skandinavien största livförsäkringsbolag.

— fyrar av en pistol mot flickans ansikte. Likblek och med sina drag förvidna av smärta tumlar hon omkull på en jättstor, svart björnskinnsfäll. Blodsdroppar, stora som kokosnötter, falla från hennes genomskjutna panna. En jungfru, som just kommer in med en bricka, blir vittne till mordgärningen. Hon öppnar munnen till ett fassans skri, tappar bricken och faller baklänges med uppsträckta armar och ögonen klotrunda av förfäran. Framför sängen stå två vita hundar och åse blodsdådet med förvånade och oförstående blickar. Uppe på sängen ligger en tredje, som ser om möjligt än mer förbluffad ut. I bakgrunden ser man två stora, snövita påfåglar, som likgiltigt vända ryggen åt sin så skändligt överfallna härskarinna. Till höger synes ett skräckinjagande vidunderhuvud med stirrande ögon och ett fruktansvärt eldsprutande gap fullt med vassa betar. Det är svårt att komma underfund med vad detta egentligen skall föreställa. Kanske är det den döendes helvetessyner, kanske något annat. I varje fall bidrar det jämte skinnfällarnas grinande vildjurshuvuden till att i hög grad stärka det hemska intrycket.

Vad man närmast fäster sig vid, då man betraktar tavlan, och vilket icke minst tjänar till att ge den dess »dramatiska» prägel, äro de glödande färgerna och det fantastiska framställningssättet. Liksom de flesta moderna konstnärer har skaparen av detta konstverk icke så mycket tänkt på att framställa något formfulländat skönt som att få fram en viss koloristisk stämning. Han har lagt an på det karaktäristiska. Som oftast i den moderna konsten är stämning och färgverkan huvudsaken, och nog måste man medge, att, om det varit målarens avsikt att framhäva blott den dramatiska stämningen, han verkligen lyckats utmärkt, tack vare sina strålande färger och sitt djärvt fantastiska framställningssätt.

Karin Fryxell,
Lyceum för flickor.

Man klagar, men klagar dumt på nutidskonsten.

I den stora salen för modern konst i Nationalmuseum upptages en hel kortvägg av Hilding Linnqvists — född 1891 — tavla Torgbild. Den imponerar först på grund av sin storlek, men vid närmare betraktande fångas ytterligare ens intresse.

Motivet till tavlan är ett franskt torg med dess rörliga och brokiga liv. I förgrunden på tavlan ser man ett par grönsaksstånd. Bakom dessa stå några månglare och sälja, och fruar med sina barnungar på armen eller med dem hängande i kjolarna göra sina uppköp. Mitt på torget ses en brunn, påminnande om Molins fontän i Kungsträdgården, och vid denna står en häst och dricker. På kanten av brunnen vilar sig en man i en ställning, så pass underlig att man med skäl kan fråga sig: »Hur i all världen kan karlen sitta, som han sitter?» Till höger om denna brunn ser man två getter, som stängas och till vänster en del andra djur, som helt idylliskt spankulera omkring. I varje hörn av torget, som är omgivet av gula hus, står ett träd. I ett av dessa sitter en stor svart katt, som tydligen blivit uppgjagad hit av en hund, ty nedanför står ett dylikt vilddjur och skäller. I bakgrunden synes en höjd, på vars krön några ruiner vackert avteckna sig mot den blå himmeln. Ja, bilden är full av detaljer, människor, djur och växtlighet, den ger ett koncentrat av allt upptänkligt torgliv.

Huvudfärgen på tavlan är gul, ty i denna färg äro husen målade. Taken på husen äro blå, och i människornas kläddräkt ingår denna färg rikligt. Träden på

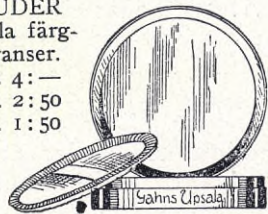

**Ungdom
Skönhet
Charme**

Persikans lena sammet för kinden. Bårets mogna rodnad för läpparna. Nattens svarta glans för ögonen. Alla dessa i sanning underbara gåvor finnas tillsammans med en doft av våren inneslutna i små läckra förpackningar, bärande namnet

Mitzi

PUDER
i alla färgnyanser.
Kr. 4: —
Kr. 2: 50
Kr. 1: 50

MITZI
LÄPPSTIFT.
Kyssäta.
Kr. 1: 25

MITZI
PARFYM.
En underbar doft.
Kr. 5: —

MITZI
EAU DE
COLOGNE
1/1-flaska
Kr. 3: 25
1/2-flaska
Kr. 2: —

Till salu i varje välsorterad affär inom branschen.

Gahns
Upsala
Kunsl. Hovleverantör

tavlan äro skarpt gröna. Färgglädjen är således stark och synnerligen effektiv. Perspektivet verkar litet främmande, men förmodligen har konstnären, när han målat tavlan tänkt sig torget sett snett uppifrån, eller kanske har perspektivet fångats så för att höja effekten.

Vad man än må säga om den moderna konsten så inte saknar den sinne för vardagens humoristiska inslag. Särskilt denna tavlas konstnär har god blick härför, ty ju längre man betraktar Torgbild, ju fler små lustigheter finner man. Ofta hör man människor beskärma sig över de moderna konstnärerna, men många av deras verk äga dock, om man studerar dem närmare, fördelar och förtjänster, som i sin mån skola bidra till konstens utveckling.

Lalan Bergström.
Lyceum för flickor.

Hon som var lik Hilde.

(Forts. fr. sid. 228.)

knäppt, hände det för det mesta, att folk mötte honom med samma reservation. Han tyckte dock allra bäst om människor, som han kunde vara enkel och naturlig mot. Jag tror, att mitt finländska lynne, min frihet från stellet och min naturlighet gjorde, att Ibsen kände sig tillfreds med mitt sällskap.

Vi diskuterade mycket de där dagarna, jag frågade honom särskilt om hans kvinnogestalter. Det kan ju vara intressant nu, då Rosmersholm skall upp på Dramaten till Ibsenminnet, att citera ett uttalande av Ibsen rörande Rebecca West, en av de intressantaste bland de kvinnor han skapat.

Han kunde inte förstå, att hon uppfattades som en beräknande kvinna i dålig mening.

»Men hon er ikke en ond Kvinde», sade han. Han älskade Rebecca, därför att hon är stark och därför att hon har ett mål i livet och fullföljer det. Det var honom fullständigt ofattligt, att Rebeccas handlingssätt skulle missförstås och att ingen såg henne riktigt så som han själv sett henne.

Nya Idun, som fru Hanna Palme tillhört sedan dess början, hade kort före Ibsens ankomst anordnat en parodi på Ibsengestalter — hur många Ibsenparodier fanns det inte på den tiden? — och fru Gurli Linder hade gjort stor lycka som Ibsen. Detta berättades för den store mannen på kvinnornas berömda fest för honom på Hasselbacken.

— Jag satt mitt emot Ibsen och han kastade en av sina genomträngande blickar på mig. »Og vad var De da?» frågade han. — Hilde, naturligtvis, svarade jag och då spreds ett belåtet leende över hans drag.

I början av januari 1899 sände Ibsen till fru Palme sitt porträtt, på baksidan av vilket han skrivit:

Käreste »Hilde»!

Idag må jeg aflægge Dem en visit! Vil De tage varmt og godt imod mig? Og vil De gengælde besøget, — komme til mig på samme sæt, som jeg idag kommer til Dem, — och lyse op for mig, lig solskin, her i min ensomhed?

Henrik Ibsen.

Fru Palme »gengäldade besøket» genom att sända skalden ett porträtt i skridskoöskor.

Husdjur som är på modet.

(Forts. fr. sid. 237.)

Men så var den vita kakaduan som fröken Hesse en gång fick i present mera örn än duva. Hon kom i en stor pappask men då den lämnades ensam ett ögonblick åt djuret sig upp ur asken. När dess matte kom till fann hon ett jättestort, fräsande vilddjur med uppruggad fjäderskrud, sittande på asken. Hon gav bort den till en väninna, fru Elsa Tegner, hos vilken den ståtliga gojan trivs och blir mer och mer tam och duvolik.

Alla de tusentals elever som under 55 år frekventerat Norberg & Pettersons målarskola känna igen en gammal god vän i »tant Augustas» Beppo. Vid inträdet i tamburen möttes man regelbundet av ett »godda', godda' på dej» inifrån våningen. Det var Beppo. Det kunde också hända att hon sa: »Va' ä're om?» När skolan övergick i Maj Brismans händer flyttade »tant Augusta» och Beppo men efter gamla mattes död har den senare kommit tillbaka i sina gamla förhållanden. Hon sitter åter i eller på sin stora bur i atelieren och drar in doften av nejlikolja och annat härligt, som doftar från paletterna. Och när eleverna packa ihop sina möjänger för att gå hem ropar Beppo med sin gladaste röst: »Gå på biii!»

»Säg mej vem du umgås me», Beppo...!

Löfsko

JURIDISKA RÅD.

Mot insändande av 2 kronor i frimärken besvaras under denna rubrik insända juridiska spörsmål.

Borgensförbindelse.

Fråga: Äger en gift man rätt att utan att därom nämna ett ord till hustrun, gå i borgen för en summa penningar? Kan hustrun på något sätt hindra, att mannens namn på detta sätt ruinerar hemmet? Giftermälet skedde 1914.

Hjälplös 1928.

Svar: Mannen äger ej utan samtycke av hustrun överlåta eller med in-teckning för gäld belasta henne enskilt tillhörig fast egendom. Därest mannen belastat boet med gäld utan motsvarig nytta eller eljest vanvårdar eller försummar boets angelägenheter, äger hustrun rätt att erhålla boskillnad. Sedan boskillnad, som alltid skall föregås av bodelning i laga ordning, blivit beviljad, vare all egendom, som, efter det an-sökningen om boskillnad gjord är, tillfaller hustrun såsom hennes enskilda egendom ansett, och hon är ej pliktig att med sådan egen-dom ansvara för den gäld, som under äktenskapet därför är gjord, så framt hon ej själv ådragit sig gälden i och för av henne bedriven handelsrörelse. Ansökning om boskillnad skall ingivas till konkursdomaren i den ort, där mannen är mantalsskriven.

Bouppteckning.

Fråga: 1) Hur skall förfaras med bouppteckning efter min avlidna syster? Hon har utan min vetskap insatt mig tillhöriga medel i eget namn. Kan jag utan vidare omhändertaga dessa medel? Till vem skall bouppteckningen insändas?

2) Kan man få införsel i lönen hos en statstjänsteman, som inställt sina betalningar, ehuru det är hans fru, som är gäldenär?

30-årig prenumerant.

Svar: 1) Därest Ni kan styrka, att de av Eder syster i bank insatta medlen tillhöra Eder skall desamma icke upptagas såsom tillgång i boet efter henne. Bouppteckning bör i vanlig ordning upprättas samt för inregistrering och eventuell stämpelbeläggning ingivas till rätten i den ort, där den avlidne vid dödsfallet var mantalsskriven.

2) Nej.

Skattefråga.

Fråga: Den 24 mars 1927 för-sälde jag mitt hemman. Nu frågas, är säljaren eller köparen skyldig erlagga näst föregående års kommunalutskylder?

Oviss änka.

Medan rakhyvlar, rakknivar och vanliga depilatorer borttaga håret endast ovan huden, smälter Veet bort detsamma även under huden. Veet är en parfymerad, sammetslen creme, som påstrykes direkt från tuben. Efter några minuter sköljes den bort och håret är fösvunnet som genom ett trollslag. Tillfredställande resultat garanteras eller pengarna återbetalas. Veet kostar kr. 1:75 och kr. 3:25 per tub. Att tillgå hos alla hårfrisörskor, parfymaffärer, kemikaliehandlare, apotek etc. Generalagent: Eneqvist Holme & Co. A.-B., Vasagatan 15-17, Stockholm.

NERVSTÄRKANDE ENERGIBILDANDE KRAFTGIVANDE

Såsom stärkande medel har

PHOSPHO-ENERGON

sedan länge stått i främsta ledet. Phospho-Energon är framställt direkt ur hjärn- och nervsubstans, är ingående kliniskt prövat och har av de förnämsta in- och utländska läkare givits de amplaste lovord.

Särskilt vid behandlingen av nervositet o. nervösa svaghetstillstånd har Phospho-Energon givit utomordentligt gynnsamma resultat. Phospho-Energon verkar icke "ögonblickligen nervlugnande och rogivande" — försvagar och sliter därför ej nervsystemet — utan det uppbygger under kurens förlopp på ett naturligt sätt hela nervsystemet, stärker organismen och ger åt överansträngda och försvagade personer det tillskott av energi och självförtroende, som är oundgängligen nödvändigt för övervinnet av nervositet och därmed förknippade svaghetstillstånd.

Phospho-Energonpiller fås å alla apotek i burk. å 100 och 300 st.

Svar: De fastigheten ävilande skatter och onera, som förfallit till betalning före tillträdesdagen, betalas av säljaren de övriga av köparen, såvida ej annat överenskommit.

Gästen från mörkret.

(Forts. fr. sid. 235.)

förordnad värdinna. Gästfriheten är prästhemmets kardinaldygd.

I farstun finner hon gästen redan avpalsad. Han är iklädd en prästrock, som inte sitter så särdeles väl. Ack, de byskräddarna! Men han ser utmärkt bra ut med sitt högburna, svartlockiga huvud och sina stora, brinnande, bruna ögon.

Han går emot henne och räcker henne en hand, som inte passar vidare väl överens med ansiktets stolta skönhet. Den är grov och valkig, och man märker, att det endast är med möda, han förmått pressa in den i den eleganta handsken.

Hans underliga och oroliga ögon se provande och spörjande in i hennes.

— Fröken Hagéus förstår jag! Jag är pastor Ternström... en gammal bekant till prosten. Han var utomordentligt vänlig mot mig under min Lundatid. Så synd, att han inte är hemma!

— Han kommer tillbaka i morgon kväll. Säkert blir han mycket glad över att träffa pastorn. Vi ska försöka sköta om pastorn på bästa sätt till dess. Pappa skulle inte tycka om, i fall vi låte

en vän till honom ge sej i väg, utan att han fått träffa honom. Vill inte pastorn stiga på...

— Tusen tack! Jag är på väg till en sjuk syster i Uddevalla, och egentligen är varje timma dyrbar.

Ternström! Betty har inte hört sin far tala om någon av sina skyddslingar med ett sådant namn. Hon känner också ganska väl till alla stiftets prästfamiljer. Inte tycker hon just, att detta namn klingar vidare bekant! Och i Uddevalla, där hon varit vecktals i sträck och hälsat på hos farbror Ullmans flickor! Inte hade hon där heller hört det här namnet, inte!

Hon har fört in sin gäst i den ljusa salen, och han går av och an framför brasan, värmande sina grova händer. Hans blickar fara oroligt hit och dit, längs väggarna, genom dörrarna ut till angränsande rum, upp i taket och ut genom fönstren. Han pratar själv under tiden i ett sträck. Det är om resor och värdshus och skjutsar, samt då och då lite grand om präster och kyrkan. Betty behöver då rakt inte anstränga sig för att hålla konversationen i gång.

Så småningom slår det henne dock, att han inte har en sådan samtalston, som gårdens vanliga prästbekanta. Han verkar så osäker och famlande, då han kom-

mer in på sådant, som rör hans eget kall. Ja, ibland säger han saker, som komma henne att häpnna. Det låter rent av mången gång, som vore han på väg att dra till med en svordom eller något annat grovt uttryck, men så plötsligt hejdade sig.

Plötsligt går det upp ett ljus för den unga flickan. Han tillhör kanske ett annat stift med andra sedvänjor och andra bekantskapskretsar. På ett fint sätt lyckas hon leda samtalen dit hän, att hon kan fråga:

— Pastorn kanske inte tillhör vårt stift ens,

— Vårt stift? Nej... nej visst inte. Jag tillhör ju ett annat stift, jag.

— Vilket då, om man får vara så nävisat att fråga?

— Jo... jo... å för all del... så gärna... jag tillhör förstas... ja, jag tillhör Växiö stift. Har aldrig frökens far talat om det någon gång? Har Ni varit i Växiö någon gång? Jaså, inte... Jo, det är en stad hela dagen, det! Stora och breda gator i de nyare stadsdelarna, precis som i Göteborg...

Främlingen fortsätter och pratar i ett sträck. Betty får inte en syl i vädret en gång. Men hon bryr sig inte heller om att säga någonting. Hon tänker i stället. Alltså tillhör han ett främmande stift! Men tänk ändå, att prästerna där ha sådana grova händer. Hon kan inte ta sina blickar från dessa stora, hårda och håriga, röda labbar. I eldskenet från bränderna se de ännu mer knotiga och fantastiska ut än de äro.

Å, hon blir nästan rädd för dem och deras skuggor. De likna rovgiriga bläckfiskar, och man väntar sig nästan i deras mitt ett grånande, ondskefullt öga!

Med ens viker denna obestämda känsla av obehag för iskall fasa. Gästen från mörkret sträcker fingrarna ett ögonblick alltför långt in mot de falnande glöden. Då märker Betty, att hans armar äro fulltatuerade av en massa groteska bilder, som sjö-män bruka pryda sitt skinn med: drakslinor, skepp och stjärnor!

Genast står den fruktansvärda tanken klar för henne: han är ingen präst alls! En tjuv har kommit och hälsat på för att stjåla alla pappas skolpengar! Så synd, att inte klockaren redan hämtat dem!

Hon känner, hur hon blir alldeles kritvit ända ut i nästippen. Men så biter hon ihop läpparna och beslutar sig för att vara pappas riktigt duktiga flicka, hända vad som hända vill! Hon skall skydda den egendom, som anför-trots i hennes vård — skulle det så kosta henne livet. Här spelas ett farligt spel! Hon får inte ett enda ögonblick falla ur rollen!

Lyckligtvis har främlingen ingenting märkt, ty hans irrande ögon ha de sista sekunderna sökt rö i brasans slocknande glöd.

Ett laxermedel

skall hava god verkan, vara oskadligt samt lätt att intaga. Dessa egenskaper förenas i

Hvita Björnens

FRANGULA-piller

vilka på ett gynnsamt sätt påverka tarmverksamheten och bidra till en naturlig reglering av avföringen.

Inga som helst biverknin-gar.

Fås på alla apotek i askar å 40 piller. Kontrollant: Professor Thor Ekecrantz.

Där ligger något under,

att PARADISMADRASSERNA

vunnit en så stor framgång. Förklaringen är den att allt stoppmaterial sorteras, renas och decificeras å egna moderna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass för sig.

Tillverkas av:

J. Svensson & Bourghardt

GÖTEBORG.

Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik. Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär.

Betty vill först ha visshet. Hon är en listig liten kvinna. Hon vet genom prästmatrikeln, som alla prästbarn kan på sina fem fingrar, att domprosten i Växiö alltid varit inbiten ungarl. Med lugnaste och oskyldigaste röst i världen frågar hon sin gäst:

— Och den stackars domprostinnan Rinman därborta i Växiö, har pastorn hört, hur det kan stå till med henne nu? I höstas var hon mycket illa därän, och kunde inte gå utan måste köras i rullstol... men doktorn trodde, att hon snart skulle bli bättre. Har pastorn hört något nyligen, tro?

Främlingen vänder sig plötsligt om och ser genomträngande på henne. Men hon har nu fullständigt övervunnit sin sinnesrörelse och möter öppet och käckt hans blick. Därför måste han svara:

— Nej, det är någon tid sedan, jag hörde något om henne... men i julas var det visst något bättre.

Betty ler omärkligt. Nu är hon inte ett dugg rädd längre. Nu känner hon äventyrets spänning och farliga fröjd.

Samtalet tar en annan vändning, och om en stund ursäktar hon sig för ett ögonblick:

— Jag är tillbaka strax. Men det är tid på, att jag säger till om litet att äta åt pastorn. Vi är ensamma, lill-flickan därute och jag. Pastorn får ursäktas, om jag tittar ut i köket en och annan gång, medan hon är uppe och gör i ordning på gästrummet.

Hon försvinner ut i köket, och hon stannar en god stund. Sedan kommer hon in, och den lilla tjänsteflickan går med grova, klampande steg förbi den öppna salsdörren. De höra henne gå uppför trapporna och trampa över vindsgolvet bort mot gästrumsgaveln.

Men Betty vet, att hon inte stannar där, utan genom fönstret med tillhjälp av en brandlina praktiserar sig ut ur huset och sedan på snabba fötter ilar med ett i största hast hopskrivet budskap till gårdarna vid stora landsvägen.

Hon pratar okonstlat och lugnt med sin nye vän, och ju längre det lider, desto tryggare och säkrare blir också han i sitt uppträdande.

Hon berättar en massa roliga historier för honom, och han skrattar hjärtligt, fast klumpigt och skrockande. Stunderna glida hastigt framåt, när man har det trevligt. Då och då tittar Betty ut i köket. Hon måste ju se till, att inte den lilla läckra ugnspannkakan, hon satt in, blir vidbränd, eller att elden slocknar under potatisgrutan! När trekvart har gått, reser hon sig på nytt.

Men denna gång vinkar hon skämskt åt sin gäst, som till sist funnit ro i den hemslojdade hörsoffan därborta i salens ena ända:

— Vi kanske skulle gå husesyn först, innan vi sätter oss till bords! Jag hör, hur min lilla hjälpredda håller på och eldar däruppe ännu, så vi kanske ska börja med nedre våningen...

Hon hör inte alls några ljud däruppföran förstas. Men hon har hört ett annat litet ljud! En hemlig, avtalad signal! Hon är räddad! Ljudet har kommit från köksgången.

Så gå de genom ett litet näpet förmak på norra sidan, genom prostherrskapets sängkammare och

Filtar och Schalar

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

Ni känner strax ett större välbehag,

när Ni i spegeln ser Eder bild med friska läppar och blomstrande kinder. Detta är viktigare för Eder själ än för Eder omgivning.

"Khasana Superb" gör det lätt för Eder att framkalla detta välbefinnande. I sig själv diskret orangegul, antager Khasana Superb först på huden en individuellt olika och därför fullkomligt naturlig röd färg, som är såväl kyss- som vattenfast och blott kan avlägsnas med tvål. Khasana Superb är ytterst dryg och blir därigenom billig. Härsknar ej. Undvik efterapningar.

KHASANA SUPERB

Khasana-Superb Läppstift Kr. 1.25. Elegant skruvhylsa med dubbelstort stift Kr. 2.50
Khasana-Superb Crème för kinderna Kr. 1.50

Khasana-Parfym Kr. 1.-, 2.-, 2.25, 3.-, 5.-, 9.- / Puder Kompakt Kr. -.75, 1.-, 1.50 / Puder Kr. -.75, 1.75, 3.50 / Eau de Cologne Kr. 1.20, 2.-, 3.50.
Erhålles överallt!

DR. M. ALBERSHEIM - FRANKFURT A. M. - LONDON

Representant för Sverige: John Lindholm, Drottninggatan 15, Stockholm. Tel. Norr 55 84.

in på expeditionen. Här sneglar främlingen mycket ivrigt åt det håll, där skåpet med församlingsböckerna står. Vet han, att penningkrinet står där i ett fack också, kanske? Säkert har han tänkt att i nattens tystnad och ensamhet avpressa henne hemligheterna om husets alla värdesaker, säkert har han tänkt...

Men nej, hon vågar inte tänka på detta hemska vidare! Så äro de ute i hallen igen och nalkas köksregionerna:

— Köket måste pastorn se också. Det är så förvånande rymligt och trivsamt. Tycker inte pastorn det? Här ha vi matsilverskåpet... här har vi porslins-skåpet... här är serveringsrummet och här... Ett litet tecken bakom gästens rygg! Två par starka händer gripa honom bakifrån och hålla hans stora röda labbar tvärt fångna som i ett skruvståd!

— Och här har vi vår rappa fjärdingskarl och ett par av hans medhjälpare, herr pastor!...

Det var en bekant stortjув, som hade sällskapet med Betty Hageus den där kvällen. Han brukade dyka upp i skilda förklädnader, på de mest skilda sätt, överallt där förtjänsten lockade. Den rådiga prästdottern fick stort rykte över land och rike. När man prisade henne för hennes sinnesnärvaro och hennes oförskräckta mod, brukade hon säga:

— Ja, men jag behövde ju bara

sitta med händerna i kors och prata på bara. Det var min viga och snabba lill-piga, som hade den största förtjänsten i a: skivan klarades så fint!

Hemkonst heter en ny konstindustriell skola, som fru Celina Runeborg öppnar i sitt hem Enggelbrektsplan 5. Fru Runeborg är välkänd för Iduns läsare genom den serie artiklar hon offentliggjorde i våra spalter för två år

sedan. Där behandlades grundligt och åskådligt metoderna för porslinsmålning, läderplastik, olika slag av handtryck, samma ämnen, som fru Runeborg nu meddelar undervisning i personligen.

Festföreläsning på Dramaten. Hundraårsminnet av Frans Hedbergs födelse firades på Dramatiska teatern den 2 mars med *Bröllopet på Ulvåsa*, Hedbergs kända historiska skådspel, iscensatt av Frans Hedbergs son Karl Hedberg. Som en festlig upptakt kom Södermans kända *Ulvåsa-marsch* och en ståtlig prolog till minnesdagen författad av Daniel Fallström och schwungfullt framsagd av Anders de Wahl.

Kvällen blev Sigrid den fagras, framställd av Kolthoff den fagra. En så strålände Sigrid har väl sällan lyst upp Dramatiska teaterns scen. Ivar Nilsson som Sigrids far, riddaren Knut Algotsson och Sven Bergvall som Birger Jarl voro två mustigt teknade kämpagestalter. Som helhet hade det gamla stycket fått en kärleks-

full utformning och ensemblen var god. Bröllopet på Ulvåsa har ju trots en del damm, som fallit över stycket, sen det skrevs, en del tacksamma scener, som t. ex. Sigrids stora uppgörelse med Birger Jarl i sista akten. För övrigt är en svensk publik tacksam för svenska historiska dramer, det konstaterar man på nytt för var gång ett svenskt historiskt skådespel tages upp. *Vic.*

Oscarsteatern har firat det stundande Ibsenjubileet med att något överraskande ge Björnsons *Daglanne*. Överraskande, ja, ty även om konflikten gammal mot ung har evig ungdom, kan man knappast säga att Björnson utformat den särdeles starkt och intressväckande i *Daglanne*. Det är för mycket av suddiga och patetiska symboler och så mycket fjordfriska vindar blåser att man blir rent matt. Spelet var också fjordfriskt. Man skrek och rev och sprang och andades och skrattade som det sig höves i teaterns fjällluft. Men för vår del hade vi mest behållning av fru Brunius' vackra och mästerligt gjorda scen tillsammans med hr Ahrén, då Ragna och fadern mötas för första gången efter Amerikafärden. Den hurtiga Ragna blir för mycket galaprad. Fru Swanström gjorde en fin och graciös grande damestudie och fru Magda Holm hade träffat familjeflickstypen bra och gjorde den naturligt och ledigt. Både patos och pondus fanns i hr Ahréns både gestalt och gestaltning av fadern och hr Adolphson hade utformat sin roll överdådigt — det var en karaktärsstudie, som lovar mycket för framtiden.

Oscarsteaterns repertoar just nu är mycket rörlig — man växlar om med *Daglanne*, *Candida* och *Gröna hissen*, det roliga lustspelet, som gjorde succés på Svenskan och Vasen för några år sedan. Succésen är given nu med — vill man ha en glad och oförarglig kväll så rekommenderas *Gröna Hissen* på det varmaste. Där finns fart, humor och en hel del goda korn. Men framförallt ett oemotståndligt spel, ett idealiskt komedispel. Gösta Ekman är i strålände form — må det vara nog sagt. Och Tollie Zellman är inte sämre. Endast hr Björne hade tagit lite fel på sin apparition.

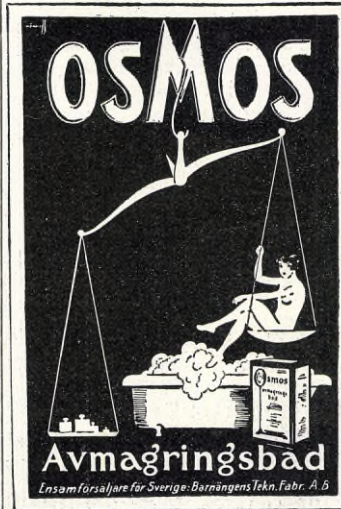
Chaplins *Cirkus* är inte så stort och djupt lagd som hans förra film *Guldfeber*, den är mera ett kåseri, en bagatell. Men en genialisk bagatell. Man vet inte vad man mest skall beundra i Chaplins filmer: manuskriptets logiska och koncentrerade utformning, det minutiösa arbetet, där inte en bild, en gest, en min sker för intet, den djupa humorn eller Chaplins egen lilla riddargestalt. Allt tillsammans gör naturligtvis Chaplinfilmens egenart, som inte kan jämföras med någon annan filmproduktion.

Det är synd om den som inte förstår Chaplin.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2: 40 och 0: 90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Drag

Ingens vän — allas fiende.

Följderna: Förkylning,
nervsmärtor
och reumatism.

Medlet:

**Aspirin =
tabletter**

Pris kr. 1.—

Det dansande Wien ska knappast ses, den ska höras och höras på Röda Kvarn i Stockholm. Utan förstklassig musik är den filmen död, med vattvällingstunn handling, en ganska bedagad hjältinna och en tröttande mångfald expressionistiska bilder. Annars ryckas vi gärna med av den gamla pärlande och förnäma Wienstämningen. E. N.

FRAGOR OCH SVAR!

Bankaffärer.

Fråga: 1) Vilka banker i S. Sverige betala 4½ % och lägga räntan till kapitalet 2 gånger årligen?

2) Vilket är fördelaktigast: hava besparingarna placerade så eller i Sv. Statens 6 % obligationer? Inlöses dessa obligationer någon gång? Äro de fullt säkra? Vart skall man vända sig för att erhålla sådana och huru förvaltas de? *Stina.*

Svar: 1) Möjligen någon sparbank; men ni menar kanske ränta på obligationer, därav finnas olika sorter även med högre ränta. 2) Statens räntebärande obligationer äro alltid säkra papper. De lottas ut i sinom tid, och man får då igen deras nominella värde. Obligationer erhållas genom bankerna och Statens även genom Riksgäldskontoret, som på begäran förvaltar dem.

Förening.

Fråga: Finnes i Uppsala någon förening där bildad flicka kan få inträde för sällskap och någon förströelse. Är främling där och kan ej heller genom mitt arbete få någon bekantskap. *Solo.*

Svar: De föreningar i Uppsala, som möjligen kunna vara lämpliga, äro Germaniska föreningen — English society — Alliance française samt Kvinnliga expedit- och kontoristföreningen. — Det beror alldeles på vilken av dessa, som bäst överensstämmer med era intressen.

Om ni ej har någon, som kan anmäla er, är enda sättet att direkt vända er till styrelsen för den förening ni väljer.

Liten stuga.

Fråga: Finns det möjligen någon Idunläsare som kunde ge mig ett gott uppslag för byggandet av en liten stuga.

Har tänkt i rum hall o. kök i undre botten, rum o. hall i övre botten samt stor öppen veranda.

Hur skall jag lämpligast bygga så det blir billigt, trevligt och praktiskt. Kunde jag även få en liten skiss på den, vore ingen tacksammare än

Vän av Idun.

Svar: Er fråga kan näppeligen besvaras utan att ni insänder er adress till redaktionen, ty i dessa spalter kan ej en skiss å villa intagas. Om ni insänder namn och adress kan ni få adress till en arkitekt eller annan person, som kan ge både skiss och kostnadsförslag.

Gosskola.

Fråga: Kanske Idun skulle vilja giva mig anvisning på några svenska helpensioner för gossar. Jag önskar nämligen sända min protegé till en dylik, ty tids nog kommer han utomlands.

Fordringarna, vilka jag ställer på en sådan pension, äro: friskt, vackert och härligt läge, gott kamratliv, mycket sport och vistelse i fria luften, förstklassig undervisning, lärares intresse och förståelse för eleverna samt god och riklig kost.

Skanska Aftonbladet

Begär alltid Vitrum's tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel. Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals Laboratorium, Stockholm.

Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Carl Lundgren

Regeringsgatan 83, Stockholm.
Tel. 139 97.

Skospecialist

för sjuka och ömma fötter.
I elegant utförande.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Herkulesg. 14, f. d. Lilla Vattugatan 14. Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.

Avesta: Avesta-Posten.

Bollnäs: Tidningen Ljusnan.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falkenberg: Hallands Nyheter.

Falun: Falu-Kuriren.

Gävle: Gefle-Posten.

Halmstad: Halland med Halländingen.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs-Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Hörby: Mellersta Skåne.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Köping: Bergslagsbladet.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Lysekil: Lysekils-Posten.

Malmö: Skanska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mjölby: Mjölby Tidning.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nyköping: Södermanlands Läns Tidning.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skara: Skaraborgs Läns Tidning.

Skellefteå: Skelleftebladet.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonsblad.

Sollefteå: Sollefteå-Bladet.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Söderköping: Söderköpings-Posten.

Södertälje: Södertälje Tidning.

Tranås: Tranås Tidning.

Trälleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohusläningen.

Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Upsala: Tidningen Upsala.

Vadstena: Östgöta-Bladet.

Visby: Gotlänningen.

Vänernsberg: Elfsborgs Läns Annonsblad.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Ängelholm: Engelholms Tidning.

Örebro: Örebro Dagblad.

Örnsköldsvik: Örnsköldsviks Allehanda.

Östhammar: Östhammars Tidning.

När Ni dansar,

blir Ni säkert förtjust över den uppmärksamhet, som herrarna ägna Er strålande hy. Ty män beundra de kvinnor, som ha äkta färg på kinderna och som äga detta friska, sunda utseende, som härleder från dagligt bruk av

Säljes överallt å 1 kr.

YvY-Tvålen.

Inom hemmets väggar

är det som de flesta beslut om inköp träffas. Planlägg Eder annonsering med tanke härpå!

De sydsvenska hemmens tidning

framför alla andra och den svenska landsortens mest spridda dagliga tidning är

SKÅNSKA DAGBLADET

P
**är alltid bra,
är alltid bäst!**

De Kungliga barnen

tvätta sig med
BJÖRKTVÅL

PRINS AV PARMA

vars välgörande egenskaper för hyn framhållas av Håkan Sandqvist, Professor i kemi vid Kungl. Farmaceutiska Institutet.

Ungdomlig skönhet —
Eder belöning.

Samhällshygien

Regeringsg. 31 3 tr., Tel. N. 8043.
Spädbarnsutstyrseln "BIRGITTA" komplett kronor 15:— Godkänd av barnläkare, handsydd, vacker, lämplig som modell att sy efter. Praktiska baby-sängkläder m. m. Begär prislista.

Hovmanicuristen

JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crämer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Svält ej

Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrat växtnäringssalt. Garanterat äkta endast på originalburkar. Erhålles hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandlare.

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Till

släkt och vänner

i utlandet är

IDUN

"Damernas Egen"

den mest välkomna
hälsningen från
hemlandet.

Från vår expedition sändes IDUN i korsband till vilken plats som helst i världen, som har postförbindelse. Prenumerationspris för utlandet porto inberäknat:

Helår kr. 23.50
Halvår " 12.25
Kvartal " 6.50

Presentkort.

Uppgiv tydligt skriven adress!

Insänd rekvisition omgående till
IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM

Vilka äro terminsavgifterna (undervisning och pension)?

Vad äro namnen på och adresserna till samtliga skolors rektorer?
Vackert läge, sport, idrott och gott kamratliv.

Svar: De skolor, som kanske bäst motsvara era fordringar äro Internatskolan i Sigtuna, rektor Harry Cullberg och Sigtunastiftelsens humanistiska läroverk, rektor Arvid Bruno. En annan helpension för gossar är Solbacka läroverk, rektor Folke Goding, adr. Stjärnhov.

Plan för resp. skolor såväl som terminsavgifter uppgivas i prospektet.

Konservator.

Fråga: Har en 17-års broder, som livligt intresserar sig för djuren och deras liv, i all synnerhet fåglarna. Han vill nu mycket gärna bli konservator eller preparator. Till vem bör man i så fall vända sig? Vilka äro fordringarna? Hurudana äro utsikterna på detta område? Vad beräknas en sådan utbildning kosta?

Undrande syster.

Svar: För att bli konservator av fåglar och andra djur, bör ynglingen söka komma i lära hos någon konservator, t. ex. Kolt-hoff i Uppsala eller Kilén i Köpmanbro. Möjligen kan han också höra sig för vid Riksmuseum.

Det är svårt att yttra sig om utsikterna, då allt beror på uppnådd skicklighet.

Kostnaderna för utbildningen göras upp med vederbörande lärare.

Majblomman.

Fråga: Var tillverkas majblomman och hur ordnas försäljningen av densamma? Ett vad.

Svar: Majblomman tillverkas av A.-B. Brusewitz, Göteborg och försäljningen därav ombesörjes av lokalkommittéer å olika orter.

BREVLÅDA

RED: S BREVLÅDA.

E. L—n. Eder poesi är välmående, men talanglös och går helt på efterklangens uttröskade tongångar.

Rosa Blomqvist blir furstinna.

Rosa lill' säg du vill hålla bröllop med mig i april! Furstekrona, slott med anor gods och gull i långa banor, namn, omstrålat utav ära får du bära Rosa lill' blott du vill bli min brud i knoppande april!

LEDIGA PLATSER

Föreståndariefattningen

vid Västmanlands Läns Sinnesslöanstalt, Sofielund, Strömsholm, är till ansökan ledig.

Löneförmåner förutom fritt vivre grundlön 1200:—, ålderstillägg efter resp. 3—6—9 år 150:— kr., dyrtidstillägg för närvarande 40 %, en månads semester med 2:— kr. om dagen i semesterpenningar. Platsen tillträdes 1 juli 1928. Ansökningstid till 1 april 1928.

Kompetensvillkor: Slagsta. Vikarie finnes. Ansökningshandlingar emottages och upplysningar lämnas av anstaltens kamrerare Emil Ericson Staf, Munktorp. Tel. 51.

STYRELSEN.

Sjukvårdselever

mottagas å Norrtälje Lasarett. Kursen 1-årig. Sökande bör ej vara under 20 år. Ansökan åtföljd av ålders-, frisk- och skolbetyg insändas, under adress Husmodern, Lasarettet, Norrtälje.

PLATS SÖKANDE

Exam. sjukgymnast

önskar arbete i hem, är villig deltaga inom hemmet förekommande lättare göromål. Sykunnig, musikalisk och språkkunnig, van att undervisa barn. Svar till "Skånska 28 år", Palms Annonbyrå, Göteborg.

GÖTEBORGS MORGONPOST

Göteborgs borgerliga morgontidning
Söker Ni den borgerliga publiken i Göteborg och
västra Sverige annonsera i

GÖTEBORGS MORGONPOST

Morgonens annonsorgan för Göteborg och
västra Sverige, flitigt anlitat av alla.

STÄNDIGT ÖKAD SPRIDNING.
STÄNDIGT ÖKAD ANNONSTILLSTRÖMNING.

Trädgårdskurs

för kvinnl. elever vid Torshäll, Leksand, 10 april—31 okt. 21:a kursen. Stipendier. Extra elever på kort tid. Vegetarisk kost. Ref., prosp. och vidare upplysningar på begäran.
LILLIE LANDGREN.

Sällskapet

Barnavårds utbildningsanstalt
Stadshagen, Stockholm.

4 månaders kurser i barnavård. 6 elever mottagas den 1:sta i varje månad. Elevavgift: kr. 125 i månaden för undervisning, föda och bostad. Inträdesfordringar: fullständig folkskolebildning. Ansökan om elevplats ställes till föreståndarinnan och bör vara åtföljd av frejd- och läkarbetyg, avskrift av skolbetyg och rekommendation av trovärdig person.

Styrelsens ordförande är H. K. H. Prinsessan Ingeborg. Anstaltens läkare Dr. Arthur Fürstenberg.

Spädbarn

och större barn mottagas vid
MELLERSTEDTS BARNHEM.
Läk.-ref. Postadr. Fittja /v. Stockholm). Tel. Fittja 43.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

Fliseryds Herrgårdspensionat

adr. Ekhult
mottager såväl årsgäster som gäster under kortare tid. Inomhus alla nutida bekvämligheter, vacker trakt, stor trädgård med sparrisodling, jakt. 10 m. promenad till post och järnväg, pris 125 kr. pr m., årsgäster efter överenskommelse. Förfrågningar besvaras under adr. Herrgårdspensionatet Ekhult. Tel. Fliseryds gård, 1.

Infört genom Stockholms Läkareförening

Dr Elin Beckmans Hottluftsinstitut
har flyttat till Södertälje,
Järnagatan 20, snett mot järnvägsstation.
Vard. 3—4. Tel. 1250.

Doktor A. Kjellbergs Institut

(Innehavare Doktor Sven Backman)
Kurs i fysikalisk behandling: Massage, sjukgymnastik, ljus-, elektrisk- och värmebehandling.
Holländaregatan 3, Stockholm.
Begär prospekt. Tel. Norr 667.

Göteborgs Gymnastiska Institut

längsta och fullständigaste specialkurs i
MASSAGE OCH SJUKGYMNASTIK
samt övriga fysikaliska behandlingsmetoder.
Nästa kurs börjar den 10 sept.
Försäkra Eder i god tid om plats vid kursen.
Begär prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet

Ny kurs begynner i början av sept.
Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

Och ändå finns det *Malmsjö!*

På tal om svenskarnes små svagheter berättar den kände Svensk-amerikanske pianofabrikanten Mr. J. P. Seeburg från Chicago vid en intervju: "I ett musikaliskt hem i huvudstaden, där jag nyligen var gäst, beklagade sig värdinnan över sin gamla flygel, som hon emellertid ämnade byta ut mot ett verkligt förstklassigt instrument — av tyskt fabrikat. Och ändå har Sverige Malmsjö och andra framstående pianofabriker!" Mr. Seeburg skakar på huvudet inför intervjuaren i huvudstaden.

Malmsjö flyglar och pianon äro alltjämt — såsom de varit i flera generationer — icke blott de förnämsta som tillverkas inom landet utan överlägsna alla andra såsom kammarinstrument.

A.-B. FÖRENADE PIANO- & ORGELFABRIKER

STOCKHOLM - GÖTEBORG - MALMÖ - NORRKÖPING - GÄVLE

MALMSJÖ - ÖSTLIND & ALMQUIST - BILLBERG
GUSTAFSON & LJUNGQVIST - RÄLIN

Kungl. Hovleverantörer

58 KM. FRÅN
GÖTEBORG
14 KM. FRÅN
BORÅS

1000 FOT
ÖVER
HAVET

HULTAFORS SANATORIUM

Fysikalisk Dietisk Kuranstalt.

BEHANDLING AV REUMATISKA ÅKOMMOR,
NERVSJUKDOMAR, MAG- OCH TARMLIDAN-
DEN SAMT ANDRA KRONISKA SJUKDOMAR.

Kurpersonalen utbildad vid

SKODSBORGS

BADSANATORIUM I DANMARK

LÄKARE D:R E. GARBY

Begär prospekt! Postadress: Hultafors.

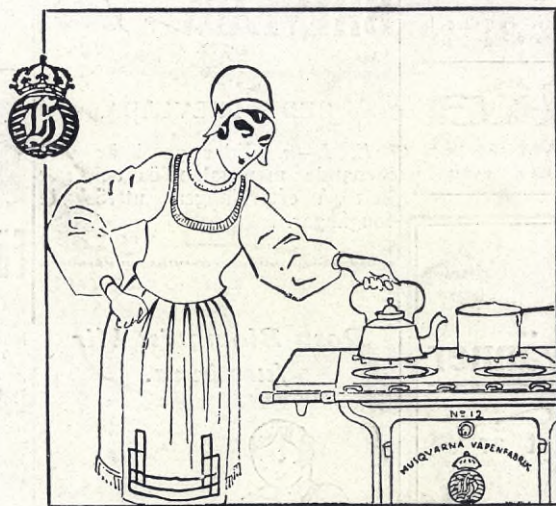
TEL. BORÅS 695. HULTAFORS 16.

MÖDRAR! "Califig" är ett pålitligt laxativ för barn.

Även då barnen äro kinkiga vid feber, kväljningar, förstoppning eller förkylning, tycka de om "Califig" — Californisk Fikon-Syrup — på grund av dess behagliga smak. Det lugnar alltid magen och medför åsyftad verkan. En tesked i dag kan förebygga, att barnet blir sjukt i morgon. Miljontals mödrar i hela världen lita på detta milda och oskyldiga laxativ. De veta, att en tesked "Califig" i dag är nog för att barnet i morgon skall vara glatt och friskt. Det innehåller inga narkotiska eller stillande gifter. Det åstadkommer aldrig knip eller för stark verkan.

Begär alltid "Califig"! Bruksanvisning för barn av alla åldrar och för vuxna finnes tryckt på varje flaska. Förvissa Er om att Ni får "Califig"! Det erhålles på alla apotek.

Effektiva, praktiska och gasbesparande

äro Husqvarna Gasspislar. Utseendet är tilltalande, godsytorna av Husqvarnafabrikatens erkända jämnhet. Levereras även emaljerade med förnicklade hällkanter och armatur. En prydnad för varje kök äro

Husqvarna

Gasspislar

HUSQVARNA VAPENFABRIKS AKTIEBOLAG, HUSQVARNA.